

JAN. — FEBR.

1984

misli

THOUGHTS — LETO 33

BOG bodi zahvaljen! — spet smo pričeli novi letnik. Naj se ob začetku iskreno zahvalim vsem, ki ste k temu pripomogli z redno naročnino in s svojim darom v Bernardov tiskovni sklad. Vesel sem, da imajo MISLI toliko zvestih prijateljev. Z novimi naročniki pa sproti izpolnimo vrzeli, ki nastajajo ob smrtih in drugih premikih!

Pred vami je prva številka tega leta, ki je dvojna. Zaradi počitnic v tiskarni in sploh pobožičnega zastoja je najbolj praktično izbrati za vsakoletno dvojno številko ravno prvo. Tako smo vsaj ob začetku na tekočem in bomo skušali izdajanje v prvi polovici meseca držati, če le ne pride kaj izrednega vmes.

MISLI novega letnika so v novi obleki, za kar gre zahvala (enako tudi za notranje glave stalnih rubrik) arh. R. C. Mejaču. Vsebinsko pa se bomo držali že uglašene poti: Vsakega malo za dušo in telo, kronika našega narodnega in verskega življenja v Avstraliji, pogled po Sloveniji v svetu in novice od doma, vmes pa še marsikaj poučnega in v razvedrilo. Tudi ne bomo molčali o raznih tekočih problemih, ki se stavljajo na našo skupno pot. Del bistvenih dolžnosti svobodnega tiska je, da sveti z lučjo resnice, pa naj bo bralcem tako prav ali ne. Tega so se MISLI doslej vedno držale in se bodo tudi v bodoče.

— Urednik in upravnik

K naslovni sliki: Pred oltarjem cerkvice — zdaj je žal muzej — na Blejskem otoku. Deklica hoče pozvoniti z "zvonom želja". — Kdaj bo cerkvice spet božjepotno svetišče?

KNJIGE! KNJIGE! KNJIGE!

Poština v ceni ni vključena!

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA, I. in II. DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL, PART I. and PART II.) — Izdal Slovenian Research Center of America. — Cena I. dela 7.— dol., drugega 8.50 dol.

ANGLEŠKO—SLOVENSKE in SLOVENSKE—ANGLEŠKE SLOVAR v eni knjigi (Komac—Škerlj), žepna izdaja. Trenutno nimamo v zalogi, ker je pošel. Nova pošiljka je na poti.

ANTOLOGIJA SLOVENSKEGA ZDOMSKEGA PESNIŠTVA — 280 strani. Cena vezani knjigi 16.— dol., broširani 13.— dol.

ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. knjiga — Obsežno delo dr. J. Kolariča, podprto s številnimi dokumenti. Cena vseh treh knjig skupaj je 40.—dol. (Posamezne knjige: prva 7.—, druga 9.— in tretja 28.— dol.)

LJUDJE POD BIČEM — Trilogija izpod peresa pokojnega Karla Mauserja iz življenja v Sloveniji med revolucijo in takoj po vojni. Zares vredna branja. Cena vsem trem delom samo 10.— dol.

VERIGE LAŽNE SVOBODE — Ena zadnjih knjig, izdanih v Sloveniji v svetu. Napisal misijonar Andrej Prebil CM. — Cena vezani knjigi 13.— dol., broširani pa 10.— dol.

POLITIKA IN DUHOVNIK — Zanimivo domače pisana avtobiografija pokojnega izseljenskega duhovnika Msgr. I. Kunstlja. Cena 2.— dol.

PERO IN ČAS I. — Izbor iz pisanja Mirka Javornika od leta 1927 do leta 1977. Obsežna knjiga 529 strani. Cena 15.— dol.

NAŠ IN MOJ ČAS — Zbirko študij etničnih in kulturnih vprašanj je napisal filozof dr. Vinko Brumen v Argentini. Cena vezani knjigi 13.— dol., broširani pa 10.— dol.

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO — Izjave prič o teharških dogodkih v letu 1945 po končani revoluciji. Cena 2.— dol.

V ROGU LEŽIMO POBITI — Napisal Tomaž Kovač, priča pokola tisočev po končani revoluciji leta 1945. — Cena 2.— dol.

ZEMLJA SEM IN VEČNOST — Pesmi Karla Mauserja. Cena 5.— dol.

MATI, DOMOVINA, BOG — Pesmi Ludvika Ceglarja. Cena 2.— dol.

TRENUTKI MOLKA — Misli za vsak dan leta je napisal lazarist Franc Sodja. Knjiga je izšla v Argentini. Vezana 4.— dol., broširana 3.— dol.

misli

(THOUGHTS) — Religious and Cultural Monthly in Slovenian language — Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji + Ustanovljen (Established) leta 1952 + Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia — Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji + Urejuje in upravlja (Editor and Manager) FR. BASIL A. VALENTINE, O.F.M., M.B.E., BARAGA HOUSE, 19 A'BECKETT STREET, VIC. 3101 — Tel.: (03)861 7787 — Poštni naslov: MISLI, P.O.BOX 197, KEW, VIC. 3101 + Letna naročnina (Subscription) \$ 6.—; izven Avstralije (Overseas) \$ 10.—; letalsko s posebnim dogovorom + Naročnina se plačuje vnaprej — Poverjenišvo MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji + Rokopisov ne vračamo — Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema — Za članke objavljene s podpisom odgovarja pisec sam — Stava in priprava strani (Typing and setting): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Tisk (Printing): Distinction Printing, 164 Victoria Street, Brunswick, Victoria 3056 — Tel.: (03)380 6110

PISMO

Namenjeno je vsem slovenskim duhovnikom in vernikom v zdomstvu in izseljenstvu. Tik pred božičem smo ga prejeli. Naj nikogar ne motijo zakasnela božična voščila — sprejme pa naj očetovske želje in napotke k svetemu letu!

DRAGI bratje in sestre! Slovenski škofje smo danes zbrani v Ljubljani na redni seji naše slovenske pokrajinske konference in obračamo svoje misli tudi k vam, ki ste še vedno tudi del naše Cerkve. Ob bližajočih se božičnih praznikih, ob izseljenjski nedelji, ki bo letos na sam božič, in ob novem letu, bi vam radi iz srca voščili in zaželeli obilo miru in vseh božjih darov. Želimo vam, da ste tudi vi "odkupljeni . . . z dragoceno krvjo Kristusa kot nedolžnega in brezmadežnega Jagnjeta" (1 Pt 1, 19).

Predobro se zavedamo, da je ob pojavu današnje svetovne gospodarske, npravne in politične stiske v mnoga srca zašel strah, nemir in negotovost, kaj bo z nami v bližnji bodočnosti. Ko škofje doma in po svetu s strahom opazujemo razvrednotenje tolikerih duhovnih in npravnih vrednot, smo upravičeno z vami skupaj zaskrbljeni tudi mi. Zaskrbljen je tudi sveti oče Janez Pavel II., ki vam je tudi letos za izseljenjsko nedeljo namenil posebno pismo, v katerem nas vse najprej opozarja na duhovni pomen svetega leta in na njegovo človeško razsežnost. Ko sveti oče želi, da bi to sveto leto prineslo duhovno in npravno prenovno vsakemu kristjanu, pa obenem želi, da bi tudi sprožilo nov in dejaven val bratstva med ljudmi. Zato se obrača na tiste, med katerimi vi živite in jih opozarja na pogosten pojav "strahu pred tujci". Temu nasproti postavlja "ljubezen do tujcev" (ksenofobija — ksenofilija). Zato po besedah apostola priporoča: "gostoljubje gojite" (Rim 12, 13). Rad bi vsem odvzel strah. Pri tem pa nas vse opozarja, naj se vprašamo po pristnosti in resničnosti svojega krščanskega poklica. V tem letu naj bi tudi zdomci in izseljenci pregledali, koliko je njihovo življenje v skladu z Jezusovimi blagari. Svoje krščanstvo moramo poglobiti.

Zato, dragi slovenski duhovniki in verniki, tudi vaši škofje iz srca želimo, da bi si v tem letu odrešenja vsakdo izmed vas živo prikladal pred oči Kristusa, ki se je tudi sam "poistovetil s tujcem" in je prišel na svet zato, da bi podrl vse "ločilne stene" tako med človekom in Bogom kakor tudi med ljudmi. Hotel je upostaviti resnično spravo.

Zato bi morala biti naša prva skrb, da očistimo vsa pota, ki vodijo k Bogu, z dobro spovedjo. Tako so vedno delali naši verni predniki. To bo naša sprava z Bogom.

LETNIK 33

ŠT. 1 in 2

JAN.—FEBR. 1984

VSEBINA:

Pismo slovenskih škofov

— stran 1

Nekaj misli o luči

— stran 2

Vloga slovenske besede

— Dr. Katica Cukjati — stran 3

Veliko so tvegali . . . (Pet avstralskih raziskovalcev na pošt-nih znamkah) — Janez Primožič — stran 4

Narodova skrb za jezik in kulturo (Ob programskih jedrih) — stran 6

Ako . . . — Platon — stran 9

Vrednostni račun — O.

— stran 9

Šola mnogih jezikov

— Aleksandra L. Ceferin — stran 10

P. Bazilij tipka . . . — stran 12

Izpod Triglava — stran 14

Božja beseda — Osmi psalm — P. Ciril — stran 16

Izpod sydneyjskih stolpov

— P. Valerijan — stran 18

Razstava v očeh umetnika

— Stanislav Rapotec — stran 21

Pesem dveh src — roman

— Florence L. Barclay — stran 22

Naše nabirke — stran 22

Adelaidski odmevi — P. Janez — stran 25

Z vseh vetrov — stran 26

Kotiček naših mladih — stran 28

Križem avstralske Slovenije — stran 29

Po "slovensko" se nasmejmo! — stran 32

LUČ razsvetli pot,
luč prežene temo in bojazen,
luč pomeni veselje in zaupanje.

"Jaz sem LUČ sveta! . . ."

Sveče,
simbol te LUČI
in same topla, mehka,
živa luč.

Znamenje veselja,
znamenje darovanja,
znamenje skupnosti,
znamenje življenja in smrti.

Sam postati luč.
Živeti tako,
da sem ob svoji smrti
vse dal, kar sem imel . . .

Sveto leto nas mora povezati tudi med seboj v trdnobratstvo. Stojmo si drug drugemu ob strani, odstranjamo medsebojne zamere in skušajmo zares drug drugemu streči v ljubezni!

Slovenski škofje smo si tudi v minulem letu prizadevali, da smo se odzvali vašim vabilom in vas obiskovali. Nadškof Šuštar je bil na obisku v daljni Avstraliji in tam blagoslovil novo cerkev v Adelaidi. Bil je tudi na Dunaju z dunajskimi Slovenci. Škof Kramberger je blagoslovil novo cerkev v kanadskem Montrealu. Žal je Janez Jeretina CM, ki ga je povabil k blagoslovitvi, medtem umrl in odšel po plačilo k Bogu. Mariborski škof je birmal tudi v Stuttgartu. Škof Lenič je bil v Franciji, kjer je posvetil novega duhovnika za naše zdomce, Jožeta Kamina. Birmal je v Nemčiji na dveh krajih, se udeležil "dneva tujega državljana" v Stuttgartu, odprl slovenski katoliški center na Dunaju in se v oktobru udeležil sestanka zahodnoevropskih duhovnikov v Vorarlbergu. Škof Smej je bil pri srečanju s Slovenci na Dunaju med katoliškim dnevom, škof Kvas pa je vodil običajno marijansko pobožnost v Einsiedelnu v Švici.

Tako smo lahko od blizu videli veliko bolj ali manj spodbudnega. Od blizu smo opazovali vaše delo, bratje duhovniki, in občudovali vašo nesebično velikodušnost ter tudi z vami delili zaskrbljenost, da bi slovenski vernik ne utonil v tujem morju. Zato vas, dragi bratje in sestre, "namesto Kristusa" prosimo in rotimo, da ohranjate naša sveta slovenska in verska izročila, da se radi zbirajte k slovenskim božjim službam in se ne ozirajte ne na levo ne na desno, pač pa bodite samostojni ljudje s trdno hrbtenico. Le tako boste ohranili svojo vernost in tudi svojo slovensko zavest.

S to željo ostajamo z vami združeni v Duhu in molitvi ter prosimo Boga, naj vas o božiču in novem letu obilno blagoslavlja.

+ Alojzij Šuštar
ljubljski nadškof

+ Janez Jenko
koprski škof

+ Franc Kramberger
mariborski škof

+ Stanislav Lenič
pom. škof ljubljanski

+ Jožef Smej
pom. škof mariborski

+ Jožef Kvas
pom. škof ljubljanski

Vloga slovenske besede

ODKRITJE "starih" klasičnih grških modroslovcev, da je človek že po naravi družabno-družbeno bitje, je kljub raznim pripombam, tolmačenjem in pomislekom poznejših filozofskih tokov prestalo vse kritike in se uveljavilo v miselnem svetu. V zadnjih desetletjih so to mnenje o človeku dopolnili z mislijo, da je edino bitje, ki je sposobno simbolizirati, predstaviti z znaki različne pojme. Najbolj značilni človeški simboli so izgovorjene in pisane besede, poleg glasbe in risanja. Pri uporabi simbolov pa pride nujno do poudarka človekova socialna narava, kajti le z besedo doseže višje stopnje sporazumevanja z bližnjim.

Človek pozna fizikalni in živalski svet. V prvi vrsti pa na njega vpliva, ga bogati in morda včasih tudi omejuje kulturni svet. V moderni družbi je po zaslugi audiovizualnih sredstvenih občil postavljena na izrazito mesto izgovorjena ali tiskana beseda.

V zadnjih desetletjih so se celo najbolj poznani in razširjeni jeziki (npr. angleščina, španščina, itd.) obogetali z novimi izrazi. K temu pojavu je prispeval po eni strani vsesplošen znanstveno-tehnični napredek, ki je zahteval ustrezne in točne izraze. Po drugi strani pa se je razbohotilo bogastvo vseh jezikov kot posledica moderne literature, ki je največkrat — po obliki in vsebini — baročna.

Tako kot imajo današnja komunikacijska sredstva marsikatero prednost pri vzgoji in kulturni rasti človeka, imajo hkrati tudi negativne učinke. Moderni človek je že od zgodnjih let praktično "ogrožen" od vsiljivih informacij in vtisov. Takšen vpliv se mnogo krat zazna le podzavestno, drugič pa prehitro in površno ter zato tudi napačno. Na vsak način imajo masivna sredstva obveščanja odločilno vlogo ne samo kadar posredujejo zgolj informacije, temveč predvsem, ko ustvarjajo vzorce "dobrega potrošnika, državljana, uspešnega človeka". Izredno močan je vpliv besede v razvitih državah glede vraščanja človeka v skupino ter vpliva skupine na posameznika. Posameznik ni nikoli prepuščen sam sebi, posebno ne v današnjih zapletenih družbenih strukturah.

Od zibelke do groba se človek sooča z družbo, s kulturnim svetom, ki ga obdaja, in se z njim več ali manj identificira. Istočasno ko človek v manjši ali večji meri odkriva skupne točke z družbo, v kateri poteka njegovo življenje, se pojavi večji ali manjši čut odgovornosti, zadolženosti do te družbe. V primeru priseljence in njegovih potomcev se ta preprosta sociološka shema bolj komplicira. Emigrant se bo moral v novi deželi identificirati z obema kulturama, iz

Tehtna vsebina tega članka vsekakor še pridobi na vrednosti ob dejstvu, da je pisec, DR. KATICA CUKJATI, že iz druge generacije slovenskih priseljencev v Argentini.

katerih raste. Če ne bo našel skupnih točk s katerikoli izmed obeh kulturnih svetov, ga bo zavrgel. Vendar take vrste zapustitev ali odmaknjenost se bo nujno prej ali slej izrodila v kompleks manjvrednosti, krivde itd. Kljub vsem naporom izseljenec ne bo mogel izbrisati dejstva, da pripada dvema kulturnima skupinama. Vključitev v sleherni skupino je največkrat težka odločba, ker predstavlja omejitev osebnih svoboščin in zahteva dodatne žrtve. Pri nekaterih izseljencih, posebno če pripadajo skupnosti, ki je po številu neznatna v primerjavi z domačini, se pojavi manjšinski vtis. Tu je iskati razlog za utopitev v anonimnosti novega kulturnega sveta. Na ta način se priseljenec razbremeni odgovornosti pred manjšinsko skupino, ki je vedno zahtevnejša kot kulturni svet države, v kateri živi, in ki zahteva minimalno prilagoditev ter skoraj neopazen doprinos.

Otroci priseljencev bodo iskali istovetenje z obema kulturama samo v primeru, da družina res predstavlja "košček slovenske kulture". Če bi otrok slovenskih staršev sprejel le informacije o rodni zemlji staršev, in še to le v neslovenskem jeziku, bo težko vzpostavil trden odnos do slovenske kulture. Samo po sebi je umevno, kakšne važnosti je, da se družina izseljenca, če je to le možno, vključi v življenje slovenske skupnosti. Organizirano življenje ima pomnoženo moč vpliva na posameznika in mu v večji meri predoči obzorja slovenske kulture.

Otrok si prisvoji kulturni svet staršev. Kultura nekega naroda pa nujno teži h kontinuiteti. Še danes se ceni tradicija in ustno izročilo iz roda v rod kot trdna in prva oblika zgodovine in posredovanja kulture. Razgovori v domačem družinskem krogu o življenju prednikov v Sloveniji; o dogodkih, ki so povzročili odhod iz matične domovine v tujino, itd., lahko obrazložijo in približajo otroku slovenski svet. Celotno v moderni družbi ima slovenska beseda, izgovorjena v družini, nenadomestljivo vlogo in silno prepričevalno moč prvih domačih vtisov — prvih in pomembnih stikov s kulturo in zgodovino slovenskega naroda.

Veliko so tvegali

PRED VEČ kot dvajsetimi leti sem pod naslovom "Kaj in koliko vemo o Avstraliji?" prispeval nekaj nadaljevalnih člankov o zgodovini naše druge (za nekatere izmed nas pa kar že tretje) domovine. Pričujoči članek naj bo nekak dodatek, saj teče njegova vsebina v isto smer. Povod zanj pa je bila izdaja štirih poštних znamk – vse so po 30 centov in odgovarjajo naši novi poštni pristojbini za pisma. Zbirka je znana pod imenom: EXPLORERS OF AUSTRALIA.

Kot zbiratelj znamk mi je bilo z lepo zbirko zelo ustreženo, pravici pa zadoščeno. Avstralska poštna uprava je končno le počastila spomin petih zaslužnih raziskovalcev naše celine v preteklem stoletju. Nič ne bo napak, če si jih tudi mi vsaj površno ogledamo.

Različni motivi vodijo raziskovalce, da odidejo v negotovost nevarnih potovanj: širjenje zemljepisnega in prirodoslovnega znanja, morda želja po slavnem imenu, neznanih zakladih... Kaj je bila gonilna sila naših petih mož? Eno je gotovo: velika mera pustolovskega tveganja je morala biti prav v vsakem izmed njih, da so se sploh lotili raziskovanja neznanega. Saj je bila pred sto leti in čez avstralska celina, zlasti njena notranjost, za vse še samo velika uganka. In prav tej uganki so hoteli priti vsaj delno do dna.

ROBERT O'HARA BURKE in WILLIAM JOHN WILLS sta upodobljena na skupni znamki. Prvi je po rojstvu (leta 1821) irskega rodu. Kot policijski nadzornik je bil imenovan za načelnika posebne odprave (1860/61), ki jo je organizirala Kraljevska zemljiška družba Viktorije s podporo viktorijske vlade. Namen ekspedicije je bil prehoditi in raziskati celino v smeri jug – sever. Burke in njegov soraziskovalec Wills (rojen 1834) sta 10. februarja 1861 srečno dosegla zaliv Carpentaria na severu Avstralije, a močvirje z raznimi prirodnimi neugodnostmi jima je preprečilo, da bi tudi ugledala morsk gladino. Na povratku pa jima je zmanjkalo življenjskih potrebščin in pri Coppers Creek-u, ki sta ga dosegla dne 21. aprila 1861, sta se

oba srečala s kruto smrtjo. Toda kljub žalostnemu koncu je odprava dosegla svoj namen ter veliko doprinesla k poznanstvu celine.

ALEXANDER FORREST je bil rojen leta 1949 v bližini Buburyja, W. A. Z devetnajstimi leti ga je pustolovska žilica gnala, da se je ponudil na uslugo Zapadnoavstralskemu načrtovalnemu uradu. Že z 21-imi leti se je pridružil odpravi pod vodstvom brata Johna (sam je bil drugi v vodstvu), ki je raziskovala obalo Velikega zaliva (Great Australian Bight), Albany – Adelaide. Leta 1874 sta brata sama potovala preko puščave Geraldton, v smeri proti prekocelinski telegrafski liniji Adelaide – Alice Springs – Darwin. Aleksandrov raziskovalni čut pa še ni imel miru: naslednje leto (1875) ga je zvabil severozapadni del avstralske celine, ki je bil do takrat še zelo malo raziskan. Tako je prav on utrl pot naseljevanju evropskih priseljencev v te predele Avstralije. – Umrli je leta 1901.

LUDWIG LEICHHARDT je bil nemške krvi, po rodu Prus in rojen 1813. Ko je študiral na berlinski univerzi, se je spoznal z Angležem Williamom Nicholom. Ta mu je tudi plačal vožnjo v Avstralijo. Leta 1842 je došel v Sydney, od koder se je že naslednje leto podal na 950 kilometrov dolgo potovanje proti severu za Moreton Bay (današnji Brisbane, Qld.) Spotoma se je seznanjal z zemljepisom, rastlinstvom in živalstvom ter zbiral in zapisoval vse te zanimive podatke.

V letih 1844/45 je Leichhardt na svoje stroške organiziral odpravo, ki bi prodirala iz Darling Downs (v južnem predelu Queenslanda) proti zapadnemu delu zaliva Carpentaria na severu celine. Za to pet tisoč kilometrov dolgo in zelo tvegano potovanje je potreboval okoli šestnajst mesecev. Nič čudnega, da so ga po srečnem povratku slavili kot narodnega junaka.

Ta uspeh je Leichhardta opogumil, da se je odločil za nove podvige. Sklenil je prepotovati avstralsko

celino od vzhoda do zahoda: Darling Downs — Swan River (Perth, W. A.). To pa mu pri najboljši volji ni uspelo in leto 1846 je zabeleženo v njegov poraz: zaradi hudih nalivov, izgube živali (za prehrano) in nemirov med člani odprave je bil prisiljen k vrnitvi domov. Toda odločni mož ni odnehal. Dve leti kasneje (1848) se je Leichhardt s šestimi zvestimi člani prvotne odprave znova lotil potovanja proti zapadu. Žal je tudi tokrat tvegati preveč in ni nikoli prišel na cilj. Za njim in ostalimi člani ekspedicije je izginila sleherna sled ter še do danes ne vemo, kje in kako so žalostno končali.

PAUL EDMUND DE STRZELECKI (1797–1873) je bil po rodu Poljak. Pred prihodom v Sydney v letu 1839 je že obsežno prepotoval Severno in Južno Ameriko. Tudi v Avstraliji si ni dal počitka in si je že prvo leto zadal nalogo videti čim več N. S. W. Naslednje leto (1840) je prevzel skrb za odpravo, ki naj bi podrobno raziskala Avstralske Alpe. Pri tej ekspediciji je Strzelecki odkril najvišji vrh avstralske celine ter ga v počastitev poljskega narodnega junaka poimenoval Mount Kosciusko (2228 m). Njegova odprava je raziskovala dalje proti jugu. Ta del Viktorije se še danes imenuje Gippsland. Ime je izbral Strzelecki po takratnemu guvernerju Viktorije, ki je bil Sir George Gipps. Ob prekoračenju Alp se je morala Strzeleckijeva odprava boriti z nadčloveškimi napori, saj je bilo gorsko grmičevje gosto in gozdovi domala neprodorni. Po poročilih se ima samo aborigenskim vodjem zahvaliti, da je uspešno izvršila načrtovano nalogo.

Toda Strzelecki po tej ekspediciji ni vrgel puške v koruzo. Zamikala ga je še Tasmanija, ki se je takrat imenovala Van Diemen's Land. Tam se je spoprijateljil z guvernerjem Franklinom in dobil pri svojih načrtih vso njegovo pomoč. Pripravil in vodil je tri uspešne odprave v še neodkrite predele otoka ter veliko pripomogel k poznanstvu Tasmanije.

Strzelecki je že leta 1843 zapustil Avstralijo. Odplul je proti Angliji in si po dveh letih pridobil angleško državljanstvo. Kasneje je izdal pomembna dela o N. S. W. in Tasmaniji z zemljepisnim, geološkim in mineralnim opisom ter ostalimi podobnimi podatki, ki jih je v kratkem času bivanja v Avstraliji nabral. Za svoje znanstveno delo je bil odlikovan z ustanovno medaljo Kraljevskega zemljepisnega društva in, pridobil si je tudi častni naslov "Sir".

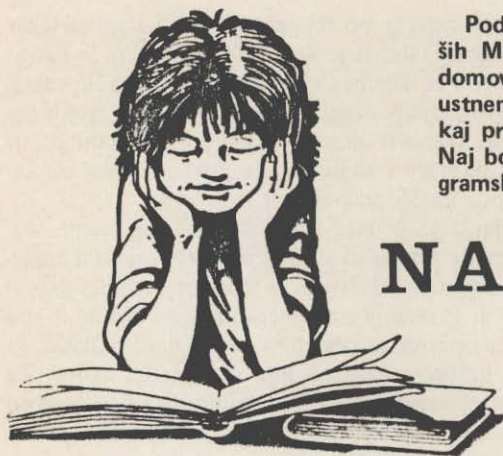
Ob znamki tega raziskovalca poljskega rodu je dobilo Poljsko-avstralsko geografsko društvo Viktorije svoje zadoščenje, saj so se člani dosti trudili, da razširijo njegovo ime. Nov dokaz, da vztrajnost prej ali slej prinese uspeh. Če že ne v celoti, pa vsaj delno. Končno nam o istem govore tudi vsi raziskovalci, ki danes ne bi bili upodobljeni na znamkah, če bi kljub težavam ne vztrajali pri svojih tveganih načrtih.

Upam, da sem s temi vrsticami o štirih novih avstralskih znamkah le komu bralcev ustregel. Ti — zaradi večnega dviganja poštne kar nepriljubljeni — papirčki nam marsikaj povedo, če se le zazremo v njih slike, potem pa pobrskamo po raznih virih. In končno ni kriva poštna znamka, če številka na njej raste . . .

JANEZ PRIMOŽIČ

Razgled
s Triglava
na Škrlatico

Pod ribriko "Izpod Triglava", na strani 333 decembrske številke naših MISLI, smo nekako mimogrede objavili poročilo o boju matične domovine ob novem vzgojnem izobraževalnem sistemu. Po pismih in ustnem povpraševanju o zadevi razvidimo, da nekaterim še ni jasno, za kaj prav za prav gre in kakšne usodne posledice zna trpeti naš narod. Naj bo tu več o tem iz domačih in zdomskih virov, saj je zadeva "programskih jeder" za nas res važna, če ne naravnost življenjskega pomena.

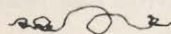
NARODOVA SKRBB ZA JEZIK IN KULTURO

NA Dvanajstem kongresu Zveze komunistov Jugoslavije so "ugotovili", da se narodi in narodnosti Jugoslavije premalo poznajo med seboj. Krivdo za to naj bi imel dosedanj učni sistem. Po ustavi je namreč vsaka republika edina pristojna, da po lastni potrebi in uvidevnosti ureja področje šolstva. Kar je partija sklenila, je seveda ukaz, ne le kako priporočilo. Zato so republike in pokrajini "prostovoljno" pristale, da bodo to stanje popravile. V ta namen so ustanovili posebno "Stalno konferenco zavodov za napredek vzgoje in izobraževanja", ki naj bi pripravila predloge o skupnih takoimenovanih "programskih jedrih" za posamezna predmetna področja v osnovnih in srednjih šolah. Ta "jedra", posebno glede materinega jezika in književnosti, pa so v Sloveniji naletela na velik odpor in so se proti njim izrekli številni književniki, med njimi Ciril Zlobec, Janez Menart, Ivan Mrak in Tone Partljič. Po teh programskih jedrih bi se namreč skrčilo poučevanje slovenskega jezika in književnosti po slovenskih šolah na polovico, v ostali polovici pa naj bi slovenski učenci slišali o jezikih in književnosti ostalih narodov in narodnosti Jugoslavije.

Ker je razburjenje rastlo, se je moral oglasiti tudi ravnatelj Zavoda SRS za šolstvo, tov. Sušnik. Povedal je, da so slovenski predstavniki v Stalni konferenci bili mnenja, da obseg in vsebina programskih jeder ne sme pomeniti centralističnega uokvirjenja vzgojno-izobraževalnega dela. Priznal je tudi, da je bilo dogovarjanje izredno težavno prav zaradi nesprejemljivih teženj hrvatskih in srbskih članov konference; posebej še je spomnilo jedro za materno jezik. Slovenska delegacija je vedno zastopala stališče, naj se učenci v prvi vrsti seznanijo s svojim maternim jezikom in književnostjo svojega naroda, ob tem pa z najpomembnejšimi dosežki narodov in narodnosti Jugoslavije. Tudi je Sušnik zatrdil, da problem še ni rešen, da pa Slovenci še naprej vztrajajo na stališču, da takega predlo-

ga skupnih jeder za materni jezik in književnost ne morejo sprejeti. Če bi to sprejeli, bi se res protustavno odpovedali v ustavi zajamčeni pravici do lastnega jezika.

Iz vsega tega nujno sklepamo, da je pereča zadeva korak bliže cilju komunističnega režima, naj narodi Jugoslavije izginejo ter se zlijejo v eno jugoslovansko nacijo. Programska jedra so trojanski konj, ki se ga poslužujejo za uresničitev svojih končnih ciljev. S postopnim omejevanjem pouka slovenskega jezika in slovenske kulture hoče Centralni komite Zveze komunistov Jugoslavije uničiti v mladini zavest narodne pripadnosti.

Zanimalo nas bo, da se je številnim ostalim protestom s svojo izjavo k razpravam o skupnih "programskih jedrih" oglasila tudi ljubljanska Teološka fakulteta, kot slovenska najvišja cerkvena znanstvena ustanova. Na Republiško konferenco SZDL Slovenije (torej ne na vlado SR Slovenije, ne na vlado FSR Jugoslavije, ampak na Socialistično zvezo delovnega ljudstva, ker je ravno CK ZKJ tisti, ki hoče uvesti centralistični program šolstva) je poslala pismo, iz katerega bomo povzeli glavne misli in nekaj najbolj značilnih odstavkov.

Slovenska teološka fakulteta vsekakor podpira prizadevanja, da bi se jugoslovanski narodi zblížali med seboj v duhu bratstva in enakosti, odločno pa odklanja vsako javno ali prikrito izrečeno težnjo, da bi se zlili v en jugoslovanski narod. Unitarizem je pri nas že doživel obsodbo in ga najbrž ne kaže ponovno prebujati.

Teološka fakulteta se s svojo izjavo strinja z izjavami slovenskih kulturnih ustanov in posameznikov, ki se zavzemajo za večje upoštevanje slovenske kulture v izobraževalnem procesu. Z njimi zahteva tudi ona

pravico do samostojnega oblikovanja šolskega programa za poučevanje slovenskega jezika in slovenske književnosti. "Slovenski jezik in kultura sta naša skupna narodna dobrina," je zapisano v izjavi, "s katero ne smemo manipulirati in jo moramo v vzgojnem in izobraževalnem procesu posredovati mlajšim generacijam. Zato podpiramo vsa prizadevanja, da bi se učni načrti oblikovali tako, da bo slovenski jezik in vsa naša kultura dobila v njih ustrezno mesto. Protestiramo pa proti v skupnih programskih jedrih nameravani okrnitvi poučevanja slovenskega jezika in kulture."

V nečem pa se izjava Teološke fakultete gotovo loči od večine drugih izjav in stališč, ki smo jih mogli prebrati ali slišati o njih. Namreč v točki, ki zadeva idejnost izobraževanja, in katero drugi – v skrbi za jezik in književnost – enostavno prezrejo, če jim je sploh kaj mar. Vsekakor pa je mar slovenski Cerkvi. Med nalogami vzgojno-izobraževalnega procesa na jezikovno-umetnostnem področju namreč "programska jedra" naštevajo tudi "razvijanje marksističnega pogleda na svet", kar gotovo ni v skladu z ustavno zagotovljeno pravico svobodne izbire pogleda na svet, pa četudi je praksa že vsa ta leta delala drugače.

"Menimo, da je to v nasprotju z osnovnimi človečanskimi pravicami in določili naše ustave, ki zagotavlja svobodo verskega in nazorskega prepričanja vsem občanom," poudarja izjava in nadaljuje: "Razumemo, da mora šola seznanjati mlade z marksističnim pogledom na svet, drugo pa je oblikovanje marksističnega nazora, ki dela nasilje nad vsemi drugače mislečimi. Zato odločno protesti-

ramo proti taki formulaciji nalog vzgojno-izobraževalnega dela. Odkar so Slovenci v 8. in 9. stoletju sprejeli krščanstvo kot svojo narodno religijo, je bila krščanska vera tudi osnovno sredstvo kulturne rasti našega naroda in temelj oblikovanja slovenske narodne zavesti. To slovensko krščansko kulturno dediščino je treba upoštevati tudi pri oblikovanju pouka slovenskega jezika in kulture."

Z ozirom na izjavo samo se Teološka fakulteta sklicuje na pretekle in sedanje zasluge Cerkve za slovenski narod. Takole pravi in vsekakor tpravičeno:

"Pravico in dolžnost protestirati zaper morebitno uveljavitev načrta o skupnih programskih jedrih nam daje pomembni delež, ki ga je slovenski duhovnik vsekozi prispeval k ohranitvi in rasti slovenskega jezika in kulture (duhovne, pa tudi stvarne), pri čemer ga je vodila zavest, da je prav ta vrednota nujno izhodišče in najzanesljivejši temelj za tisti človekov razvoj, ki v njem more najti svojo prostost, pristnost, učinkovitost in veličino ter zaupen, koristen in odrešujoč stik s človekom, z domovino, z družbo in z Bogom.

Teološka fakulteta je od svojih začetkov v Jezuitskem kolegiju v Ljubljani v začetku 17. stoletja razvijala osnovno humanitarno korenino človeške osebnosti na bivanjski osnovi, v kateri se stikata narodnost in religija. Slovenski duhovniki, oblikovani v bogoslovjih v Ljubljani, Mariboru, Celovcu in Gorici, so z religiozno vsebino posredovali tudi slovensko narodno zavest v slovenski govorici.

Slovenska književna kultura je bila od svojih začetkov v Brizinskih spomenikih, prek velikih stvaritev slovenskih protestantov in dela številnih narodnih bu-

Rojstna hiša

*dr. Franceta Prešerna
v Vrbi na Gorenjskem*

Ob PREŠERNOVEM DNEVU
se tudi avstralski Slovenci
klanjamo pesnikovemu spominu!

ditelj v 18. in 19. stoletju do našega časa, tesno povezana z delom slovenskih duhovnikov. Teža prizadevanj za ohranitev slovenstva na Koroškem in Primorskem je bila in je deloma še vedno na ramah duhovnikov. Tudi danes je slovenski duhovnik ne samo verski, temveč tudi obče kulturni delavec med našim narodom.

Zato se čutimo kot sodelavci ustanove, ki oblikuje delo slovenskega duhovnika in s tem vpliva na slovensko narodno zavest in kulturo, poklicani in dolžni, da javno povemo svoje mnenje in svoj protest v zvezi s tako pomembnim narodnim in kulturnim vprašanjem, kot je priprava programa za poučevanje slovenskega jezika in kulture," končuje izjava Teološke fakultete v Ljubljani.

Nič ne bo napak, da v ilustracijo resnosti trenutka dodamo še izjavo slovenskih škofov, ki je sicer namenjena duhovnikom in drugim pastoralnim delavcem. Napisali in podpisali so jo na seji Slovenske pokrajinske škofovske konference v Ljubljani, dne 1. decembra 1983. Zaradi svoje aktualnosti in izvirnih izhodišč pomeni zanimivo informacijo, saj jo je brez dvoja narekovala skrb in odgovornost za narod, odpor proti vsakemu nasilju nad našim jezikom in kulturo.

Kršćanstvo in slovenstvo sta bila v zgodovini našega naroda tesno povezana. Prva slovenska zapisana beseda je beseda našega človeka Bogu. Ob bližnji 400-letnici Dalmatinovega prevoda svetega pisma se bomo spomnili zasluga, ki jih imajo slovenski reformatorji za nastanek in razvoj slovenščine kot knjižnega jezika. Delež, ki so ga imeli pastirji božjega ljudstva pri prebujanju naše narodne zavesti in skrbi za naš materin jezik, je izredno pomemben in to izročilo tudi danes vezuje Cerkev na Slovenskem.

Pred našo odgovornost za slovenski narod, njegovo omiko in njegov jezik, pa nas ne postavljajo samo zgodovinski razlogi. Krščanska vera sama nas opozarja, da je narodnost izredno pomembna naravna vrednota. Zadnji cerkveni zbor je to še posebej poudaril. Cerkev se veseli raznolikosti narodov, jo spoštuje in upošteva (prim M 11, C 13, 17). Ostro obsoja vsako iztrebljanje narodov in ponovno spominja, da so vsi narodi enaki med seboj (C 32), kar pomeni, da imajo vsi pravico do obstoja in enakopravnega razvoja. V enem izmed temeljnih besedil verske prenove "Človek in kristjan v današnji slovenski družbi in Cerkvi" sta narod kot naravna vrednota in naša narodna krščanska preteklost še posebej poudarjena. Prizadevanje za današnjo prenovo mora rasti iz te preteklosti, ki jo moramo poznati, ceniti in iz nje ustvarjalno živeti. Pravica do lastne izobrazbe in kulture sodi med človekove pravice (Splošna izjava OZN, člen 26). Zato mora ta kultura imeti vse možnosti za svoj razvoj.

Čutimo, da je na ta temeljna načela treba ponovno opozoriti. Vsi slovenski kristjani, zlasti še tisti, ki imamo v naši Cerkvi posebne odgovornosti, škofje, duhovniki in drugi pastoralni delavci, moramo svoj narod spoštovati in ga ljubiti. Gojiti moramo lepo in čisto slovensko besedo, skrbeti za dostojno izražanje, poznati narodovo preteklost, jo ceniti in se iz nje učiti. Za to imamo pri prejšnjih rodovih slovenskih dušnih pastirjev veliko kar ganljivih zgledov, med katerimi naj še posebej omenimo božjega služabnika škofa Antona Martina Slomška.

Na vse to še posebej mislimo v času, ko nas toliko znamenj opozarja, da pojema razumevanje za našo narodno zavednost in da sta naš jezik in kultura ogrožena, kar pomeni nevarnost za naš narodni obstoj. Vse to nas mora navdati z zaskrbljenostjo in z novim čutom odgovornosti.

Zavedamo se, da v prizadevanju za ohranitev in nadaljni razvoj slovenske omike, narodne zavesti in jezika nikakor nismo osamljeni. Priznanje in zahvalo smo dolžni vsem našim kulturnim in družbenim ustanovam, posebno pa še tistim pogumnim, nesebičnim in občudovanja vrednim kulturnim delavcem, ki so na obstoječe nevarnosti in nerešena vprašanja opozorili našo javnost in se zavzemajo za to, da bi slovenski otroci in mladina v šoli in vzgoji mogli dobro spoznati svojo narodno preteklost, kulturno in jezikovno bogastvo in biti na vse to ponosni. Vsa ta prizadevanja iskreno pozdravljamo, odločno podpiramo ter jim želimo uspeha ob čim širšem sodelovanju.

Uspeh (ali neuspeh) takih in podobnih izjav ter številnih protestov bo pokazala bližnja prihodnost. Za nas izven meja rodne domovine je prav, da smo pravilno obveščeni. Kako se s temi informacijami skladajo izjave predsednika Slovenske izseljenske matice, Matjaža Jančarja, ki jih je kaj radodarno dajal ob svojem nedavnem obisku med nami, da "slovenstvo ni več problem" in da "nevarnosti za obstoj slovenščine absolutno ni", pa naj si vsakdo sam razloži. . .

AKO

... očetje svojim otrokom vse dovolijo in se jih naravnost bojijo,
ako hočejo sinovi brez izkušnje ukrepati kot očetje,

si ne dajo ničesar reči, da bi se pokazalo, kako so samostojni,
ako se učitelji svojih učencev, namesto da bi jih z varno roko vodili na pravo pot,

bojijo in se čudijo, da jih njihovi učenci prezirajo;
ako se neizkušeni enačijo s starejšimi izkušenimi in v besedi ter dejanju nastopajo proti njim,

stari pa se usedajo med mlade in jim skušajo ugajati s tem, da spregledujejo neposlušnosti

ali se jih celo udeležujejo, da se ne bi zdelo, kako so zastareli in avtoritativni,
ako tako zapeljana mladina postaja uporna, ko ji hočemo naložiti tudi najmanjšo obveznost,

ker je nihče ni učil spoštovati zakonov, brez katerih ne more živeti nobena skupnost ...
potem je zelo potrebna previdnost: Ta pot bi utegnila voditi v tiranijo.

Tako je zapisal že grški modrec PLATON, ki je živel 427 – 347 pred Kristusom.

Vrednostni račun

FANT je prišel v župnišče, da se z duhovnikom pogovori o nameravani poroki. Hotel je obenem tudi njegovo zatrdilo, da je pravilno izbral. Končno gre za celo življenje, ne le za nekaj let, ki hitro minejo in je vsega konec.

“Le povej, sin, kaj ti leži na srcu!” je duhovnik fanta ljubeznivo uvedel v razgovor. “Ženil se boš torej. Velik korak, velik korak ... Toda ali si zares prepričan, da si si izbral pravo življenjsko družico in dobro mater svojih bodočih otrok?”

“Upam, da sem, Father,” je odvrnil fant medtem, ko ga je duhovnik s prijazno gesto povabil v govorilnico. Tam sta sedla k mizici in nadaljevala pogovor.

“No, pa mi povej, kakšne dokaze imaš, da si si izbral dobro nevesto,” se je namuznil duhovnik, vzel v roke svinčnik ter list papirja in čakal.

“Bogata ravno ni ...” je začel fant po kratkem molku in skoraj v zadregi.

In župnik je zapisal na list veliko ničlo.

“... a klavir zna zelo lepo igrati, tudi težke skladbe,” je nadaljeval ženin v upanju, da bo to v prid bodoči ženki.

Toda ob tem je na papirju prvi ničli sledila neizprosno druga.

“Pa tudi slikati zna izredno dobro. Zares je velik talent.”

Duhovnik je molče dodal papirju tretjo ničlo.

“Veste, tudi akademsko izobrazbo ima. Ta mesec

bo končala univerzo ...” so se fantu kar zasvetile oči, da se je tudi na to spomnil.

Toda nič ni pomagalo: ob tretji ničli se je na papirju že pojavila – četrta.

Kam neki to pelje, je razmišljal fant in skoraj ni vedel več, česa bi se še spomnil.

“Mora biti iz zelo dobre rodovine. Vsi njeni sorodniki, kar sem jih doslej srečal, so tako prijazni ljudje,” je povedal fant.

Duhovnik ni niti dvignil oči od papirja med njegovim pripovedovanjem. Zopet je zapisal veliko ničlo. Že peto – je šlo po fantovi glavi.

“In tudi zelo lepo dekle je, Father. Ko jo bom pripeljal, se boste o tem lahko sami prepričali.”

Toda fantova opomba je bila vredna – šeste ničle.

“A kar mi je na dekletu najbolj všeč, je to, da je zelo verno dekle, ki redno hodi v cerkev, prejema zakramente in rada moli ...” je končno žarečih oči povedal ženin. Le kako to, da se ni spomnil in tega že prej povedal! To priznanje pa vendar ne bo vredno ničle ...

Zares ne. Duhovnik ga je pogledal z vidnim olajšanjem in njegovi izjavi dobrohotno pokimal. Nato je pred šestimi ničlami na papirju napisal številko eno. Iz beline lista je zasijalo čudovito število: 1,000.000.

“Poglej, sin, ravno milijon je vredna tvoja izbranka! Le poroči jo – ne bo ti žal! ...” je duhovnik zaključil razgovor s fantom.

O.

Šola mnogih jezikov

Slika je iz zadnjega zborovanja SSML.

Od leve na desno:
ga. A. Ceferin,
g. J. Dimtsis,
ga. L. Hannan,
g. G. Papadopoulos
in g. G. Abiuso.

SATURDAY SCHOOL of Modern Languages v Melbournu — šola je bila ustanovljena pred petdesetimi leti — je v mnogem vodilna avstralska državna srednja šola za poučevanje in ocenjevanje onih jezikov, ki se ne poučujejo na šoli med tednom. Tako ima vsak študent na voljo učenje tistega jezika, za katerega se zanima. V Melbournu je štirinajst šol, v Geelongu sta dve. Študent se lahko vpiše v najbližjo šolo, kjer poučuje jezik njegove izbire. Za poučevanje v razredu je določeno minimalno število vpisanih študentov.

Za jezike maloštevilnih etničnih skupnosti je SSML edina možnost, da so vključeni v državni šolski sistem, ki zagotavlja priznanje standarda, enakovrednega ostalim šolskim predmetom.

Z uveljavljanjem avstralskega multikulturalizma v zadnjih petnajstih letih je poučevanje jezikov pridobilo na pomenu. Za vsako etnično skupino je jezik eden izmed glavnih meril njenih interesov, potreb, želja v stremljenju za ohranitev lastne kulturne dediščine in identitete. Seveda se etnične skupine razlikujejo tudi v odnosu do lastnega jezika, poleg ostalih pokazateljev kot je številčnost, gostota naseljenosti, preseljevanje in drugo družabno ter kulturno delovanje.

Poučevanje jezikov v Avstraliji ni lahko, kljub iniciativam zvezne in deželnih vlad, pospeševalcev multikulturalizma in deloma naseljencev. Svetovni jeziki kot francoščina in nemščina — padajo. Mnogi imajo učenje jezikov za nepomembno. To mnenje prevladuje celo na univerzah, še bolj pa na srednjih šolah. Ni pozabiti, da je Avstralija bila vedno monolingvistična dežela. Po drugi svetovni vojni se je tukaj naselilo okoli 1,300.000 oseb, ki govorijo vsaj 36 jezikov (to so skupine, ki štejejo preko 1000 članov) in okoli 100.000 oseb, ki govorijo najmanj 96 jezikov (to so skupine, ki štejejo izpod 1000 članov). Pobudniki

multikulturalizma, strokovne in etnične organizacije, so izvajale pritisk in zvezna vlada je formirala večstrankarski senatni odbor, ki bo predlagal nacionalno jezikovno politiko v odobritev zvezni vladi. Vse do tedaj se ne bomo znebili kratkovidnih programov, diskriminacije in nezadostnega financiranja.

Poleg tega se uvajajo v Viktoriji nove šolske reforme, ki bodo temeljno spremenile dosedanje poučevanje. Starši sodelujejo pri šolskih odločitvah in vsi študenti morajo imeti enake možnosti. To pomeni vpeljavo šolskih svetov, odpravo centralizacije in elitizma v državnih šolah. V naprej bodo vse šole financirane po potrebah, vključno katoliške in druge privatne registrirane šole.

To je proces, ki zahteva veliko reorganizacijo predvsem administracije, ki ima na ključnih položajih še vedno precej birokratov. V boljše razumevanje celotnega obsega problema je vedeti, da znaša letošnji viktorijski proračun za prosveto \$ 1,553 milijonov za 580.000 osnovno- in srednješolskih učencev, zaposluje pa 42.000 učiteljev. Od tega je učencev v državnih šolah 72%, a samo 53% jih nadaljuje šolanje v 11 in 12 letnik. TAFE (Technical and Further Education) je sprejel 11.000, a odklonil 16.000 kandidatov. Osrednje vprašanje je uvedba novega postopka, ki bo preveril in ocenil delo učiteljev ter administratorjev in ne samo predpisane zahteve.

V državnih šolah so šolski sveti v glavnem že izvoljeni. Odločajo in so odgovorni za izvajanje šolske politike, ki ne sme nasprotovati vladni. Upoštevati morajo krajevne potrebe in načrtovati v naprej. Nosijo odgovornost za finančno poslovanje itd.

Tudi SSML mora vskladiti svoje delovanje z novo vladno politiko, vendar se je vpeljava zavlekla glede na posebno strukturo šole. O spremembah se je razprav-

ljalo na šolski konferenci, ki je bila ob zaključku šolskega leta, dne 3. decembra 1983, v Box Hillu.

Zborovanje je vodil g. J. Dimtsis (je predsednik SSML—Advisory Council). Odprl ga je s pozdravom udeležencem in dobrodošlico povabljenim gostom.

Prva je govorila g. A. L. Ceferin (podpredsednica SSML—Advisory Council). Pojasnila je imenovanje, izvolitev in delo posvetovalnega sveta. V svet so bili povabljeni in po pristanku imenovani člani iz vrst staršev, učiteljev SSML in šolskih strokovnjakov. Iz svoje srede so izvolili izvršni odbor, ki je sestavil predloge za prehod na novi sistem in izboljšanje pogojev. Imel je sestanke v namenu, da zagotovi poslovanje šole skladno z interesi učencev, staršev in učiteljev, da podpre ravnatelja v pogajanjih z nadrejenimi ipd. Poudarila je, da bo letos izvoljen šolski svet (School Council) in bo prevzel vodstvo šole, kakor hitro bodo izdana navodila za izvajanje. Izvoljeni šolski svet bodo sestavljali starši (ne manj kot 1/3), učitelji (ne več kot 1/3), študenti (število bo določeno) in ravnatelj (ex officio).

Potem je poročal ravnatelj g. A. L. Abiuso o položaju SSML, ki je v mnogem izreden. Osrednje vprašanje je koordiniranje delovanja dosedanjega centraliziranega upravljanja SSML v sklopu državnega sistema. — O delu v preteklem letu je podal statistični pregled, iz katerega je razvidno, da je bilo vpisanih 7.591 študentov, nastavljenih 360 učiteljev, poučevalo pa se je 27 jezikov. Ni bilo nobenih nesreč ali izgrediv, kar govori za dobre odnose in dobro delo supervizorjev. — Učni uspehi študentov SSML so bili odlični. HSC—1982 je uspešno opravilo 86% vseh kandidatov.

Sledila je izjava g. P. Spykerja, ministra za etnične zadeve, o vladni politiki jezikov. Prečital jo je g. G. Papadopoulos (Deputy Chairman VEC), ki je opravičil nepredvideno odsotnost ministra. Minister je obljubil vso podporo za poučevanje maternih jezikov, ki so "community" in ne "foreign" jeziki, saj jih govori v družinah naseljencev, ki so avstralski državljani. Vlada skrbi za izboljšanje položaja, vendar samo aktivno sodelovanje naseljencev bo dalo zadovoljive rezultate.

Z odmorom je bil končan prvi del zborovanja.

G. L. Hannan, vladni analist za šolstvo, je govorila o pomenu multikulturalizma v šolstvu. Zastopala je mnenje, da bi multikulturalizem moral biti vključen v dnevno šolo in skrb vseh. Podrobno je razvijala svoje misli o mnogih vprašanjih, na katera pa ni lahko dobili pravega odgovora. Povedala je, da mora biti šolanje predvsem v učenju o družbi in o kulturah, ki jo sestavljajo.

Novost letošnjega zborovanja je bilo predavanje g. N. Bavingtona, pravnega referenta ministrstva. Po-

hvalil je delovanje SSML, ker ni bilo nobenih nezgod ali odškodninskih tožb. Navedel je par primerov, ki so v opozorilo učiteljem, naj v šoli ravnajo po predpisih, izven šole pa samo, če imajo pismo pooblastilo staršev. Povedal je o značilnosti avstralskega porotniškega sistema v civilnih zadevah, kjer so odločitve običajno v korist šibkejšega — tako učitelji navadno izgubijo.

Zadnji govornik je bil g. R. Ketchell, vodja ministrskega oddelka za jezike (Languages other than English). Govoril je o svojih izkušnjah s primeri iz Avstralije in drugod. Med drugim je rekel, da ne zagovarja številčno velikih šol.

Na posamezna izvajanja referatov so bila stavljena vprašanja, iz katerih je bilo sklepati na zanimanje udeležencev. Seveda je ostalo precej nerešenega, kar bodo pa lahko razpravljali še v prihodnjem letu.

Zborovanje je bilo na strokovni višini, stvarno in večina je bila zadovoljna. Hvalevredne so iniciative ravnatelja g. Abiusa, ki je zastopal interese SSML na avstralskem kongresu učiteljske federacije, zagovarjal predloge pred federalno senatno komisijo za nacionalno jezikovno politiko in deluje s podporo vseh za nadaljevanje učenja jezikov v SSML brez omejitev.

Število študentov slovenščine v Avstraliji z leti pada. Zdaj jih — z državnimi (sobotnimi) in etničnimi šolami (v verskih središčih in slovenskih društvih) — skupaj naštejemo okoli 300 študentov. Od teh jih je polovica v Viktoriji.

V letu 1983 je bilo vpisanih v SSML 79 študentov slovenščine. Obiskovali so šest razredov po različnih šolah. Na lestvici vpisanih študentov po številu so jeziki: 1. grški — 3374; 2. hrvaški — 552; 10. srbski — 118; 11. makedonski — 109; 16. slovenski — 79; 23. srbo-hrvaški — 26 itn. — Seveda so dejanske številke študentov hrvaščine in makedonščine precej višje, ker imajo dovolj študentov za razrede v dnevni šoli.

Šolske statistike o učenju jezikov in demografske analize zadnjih dveh popisov avstralskega prebivalstva so sčasoma vedno bolj upoštevano merilo o razmerjih med odvisnostjo etničnih kultur in splošnega družbenega vključevanja v avstralsko državo. Te in druge zaokrožene ocenitve so bolj realistične kot navajanja nekaterih etničnih predstavnikov (?), ki napihujejo število lastne skupine in tako skušajo doseči večji delež npr. pri radiu in televizijskih sporedih, za razne podpore in službe naseljencem itd.

Ukazeljni študenti slovenščine so vabljeni, da se vpišejo v sobotne šole ob začetku novega šolskega leta. Kakor je morda začetek težaven, je večina absolventov končno zadovoljna.

A. L. CEFERIN

(Oglas o vpisu v sobotno šolo slovenščine je na str.29)

*Fr. Basil A. Valentine, O. F. M.,
Fr. Bernard Golčnik, O. F. M.,
SS. Cyril & Methodius Slovene Mission,
Baraga House, 19 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101
Telefon: (03) 861 8118 in (03) 861 7787*

*Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
Slomšek House, 4 Cameron Ct., Kew, Vic. 3101
Telefon: (03) 861 9874*

+ Božičnega bogoslužja se je pri nas letos udeležilo zelo veliko vernikov — saj je bilo tudi vreme za polnočnico na prostem zares naklonjeno. Tudi glede vedenja se ne smem pritožiti. Zahvala vsem za sodelovanje, posebej pa pevcem in tistim, ki ste kakor koli pomagali pri cerkvenih opravilih. Zahvala tudi božičnim darovalcem za vzdrževanje našega verskega središča. Doslej se je vrnilo 424 kuvertic s skupno lepo vsoto \$ 6,255.— Bog naj vsem stotero povrne!

+ Vas zanimajo številke? V preteklem letu je bilo v našo poročno knjigo vpisanih 24 porok (tri od teh so poveljavljene civilne poroke), v krstno pa 32 novih imen. Birmancev smo imeli 25 mladincev in 4 odrasle osebe. Prvo obhajilo je prejelo 15 otrok in 3 odrasle osebe. Spovedi nismo šteli, obhajil pa je bilo v naši cerkvi razdeljenih okoli 9.000. Obiskov bolnikov je bilo to leto zabeleženih 82, bolniških obhajil 54 (poleg tega je vsak dan prejemale obhajilo na domu naša sosedin in dobrotnica Eileen Cody), svetih maziljenj 19 (poleg skupnih maziljenj v cerkvi na dan ostarelih). Pogrebov je bilo v Melbourne to leto 17, zunaj mesta pa 8. — Veliko truda je v teh številkah, če jih malo razmislimo, nam veliko povedo.

+ Sveto leto odrešenja smo pričeli lani z duhovno pripravo obnove ob priliki obiska ljubljanskega nadškofa dr. Alojzija Šuštarja — zaključili pa ga bomo letos s kratkim MISIJONOM. Vodil ga bo od 29. marca do 1. aprila p. Ciril iz Sydneya. Lepa prilika za duhovno poživitev nas vseh. Že zdaj prosim: rezervirajte si imenovane datume v ta namen. Do takrat pa bomo pri vseh mašah tudi prosili Boga za dober uspeh misijona. Vključite v ta namen še svoje osebne molitve, saj moremo milost zase in za druge samó izprositi.

+ Dne 10. decembra je pri našem krstnem kamnu postal božji otrok **Lucas Nigel Anthony**, novi prirastek

mlade družine **Zdenka Tušek** in **Marie Jacqueline Nicole r. Olivier**. Prinesli so ga iz **Rosanne**. Iz **East Keilorja** pa so naslednji dan prinesli **Karen Marijo**, hčerko **Janeza Koheka** in **Marte r. Žizek**. — Naj omenim tudi krst, ki je bil 4. decembra v župni cerkvi sv. Dominika, **East Camberwell**: **Daniel** je sinko družine **Jožefa dr. Smoliča** in **Venny r. Burlovič**.

Vsem trem družinam naše čestitke!

+ Seveda pa ne gre brez porok. V decembru pred božičem smo zaključili leto porok s poveljavljanjem večletnega civilnega zakona in prav tako smo s poveljavljanjem civilne poroke začeli novo leto. Imen pri teh porokah ne objavljam, razen če poročenca sama želita. Vesel pa sem teh poveljavljenj zelo, saj so izraz dobre volje urediti razmere z Bogom. Navadno se oba zakonca oddahneta: Le zakaj smo tako dolgo čakali? . . .

Dne 14. januarja pa je pred oltarjem slovenske cerkve **Igor Danilo Krojs** pričakal svojo izvoljenko **Branke Osonker**. Ženin je bil rojen v Melbourne, kjer sem ga krstil v Clifton Hillu, nevesta pa je bila rojena v Mariboru in krščena pri Sv. Lovrencu na Pohorju. Kot deklica je prišla s starši v Avstralijo. — Isti dan je bila slovenska poroka tudi v melbournski stolnici sv. Patrika, kjer sta si za vselej podala roke **Milenca Turk** in **Marko Plesničar**. Oba sta iz znanih slovenskih družin, ženin iz "argentinske" bratov-muzikantov, nevesta iz sentalbanske ter odlična za orglami. Pri naših Glasnikih, ki sta jih skupaj vodila dve leti, sta se našla. Iz srca jima želimo dolgo življenje pod plaščem božjega blagoslova. Enako seveda tudi ostalim trem parom.

+ Ko to pišem je srečno za nami šele prvi teden počitniške kolonije, ki jo vsako leto v Mt.Elizi ob morju vodi naše versko središče. Prvi teden je privabil kakih dvajset družin — 63 oseb vseh skupaj. Vsi so bili zadovoljni. Iskrena zahvala gospe Slavki Kruh, ki je prevzela kuhinjo, seveda ob pomoči ostalih počitniških mamic. — Deklet se je za ta drugi teden nabralo nad 30. V kuhinji je **Fani Šajn** s **Smrdelovo Anico**, pomaga pa **Erjavčeva mama**, ki je iz domovine pri sinu **Vinku** na počitnicah. — Za zadnji teden pa se je tudi prijavilo preko 30 fantov, a kuhinjo bo imela na skrbi **Lončarjeva Rozi** ob pomoči **Sabine Gjerek** in **Ane Ludvik** ter **Erjavčeve mame**.

Upajmo, da bodo tudi letošnji trije tedni brez večje nesreče. Da ne bo ravno posebnih opeklin, lahko že zdaj povemo, saj se letos avstralsko poletje prav za prav še ni niti začelo . . .

Vsem kuharicam in pomočnikom pri počitniški koloniji naj tu izrečem iskreno zahvalo. Posebna zahvala tudi mesarju **Stanku Mlinarju**, ki je z mesom brezplačno oskrbel drugi teden ter obljubil isto dobroto tudi za tretjega. Bog povrne vsem!

+ Na predbožično nedeljo, 18. decembra, nas je nena-doma zapustil ANTON LUDVIK, zadet od srčne ka-pi na svojem domu v East Keilorju. Zaradi svojega mirnega in plemenitega značaja je bil znan in priljub-ljen, kar je zgovorno pokazal tudi pogreb. Številni rojaki so se 21. decembra zbrali v naši cerkvi k maši zadušnici, kakor na predvečer tudi k molitvi rožnega venca ob krsti. Zadnje počivališče je našel pokojni Tone na keilorskem pokopališču. Blagi pokojnik je bil rojen 22. oktobra 1926 v vasi Bač, župnija Kne-žak. Leta 1952 se je v Trstu poročil s Frančiško Fa-tur, dve leti kasneje pa sta emigrirala v Avstralijo. Krojaška delavnica v Fitzroyu, ki jo je dolga leta v najlepši slogi delil s prijateljem Logarjem, je bila za-točišče mnogih – tudi mene, če je bilo treba kaj hi-tro zašiti zame ali za koga, ki ni mogel plačati.

Poleg žene zapušča hčerki Majdo in Ireno ter se-stro Silvo por. Kim, v Kanadi pa brata.

V četrtek 5. januarja je v Strathmore Private Hospi-talu v Prestonu končala svojo dolgo zemsko pot med nami dobro poznana gospa MARIJA PERŠIČ. V Av-stralijo je prišla v decembru 1949 s svojim sinom Mar-janom, ki se dolga leta udejstvuje med nami na dru-štvenem polju in je tudi urednik Vestnika S.D.M. Tu-di pokojna mama je spremljala naš prosvetni razvoj prav od ustanovnega zborovanja SDM pa do danes, ko je bila članica društvenega krožka upokojencev. Vsa leta je bila tudi naročnica MISLI, v katerih je objavila celo nekaj svojih člankov. Rada je prihajala v sloven-sko cerkev, kadar se ji je le nudila prilika. Ob svojih starostnih in bolezenskih nadlogah se je lepo pripravi-la za odhod v večnost ter je večkrat prejela svete za-kramente, zadnjikrat komaj nekaj dni pred smrtjo.

Pokojna Marija je bila rojena dne 27. junija 1897 v družini Peterman v Kranjski gori. Ni skrivala svojega odkritega gorenjskega značaja, ki pove, kar nosi v sr-cu. V šolo je po prvih razredih doma nadaljevala v Tr-bižu, nato pa na ljubljanskem liceju. Ni se ji uresničila želja, da bi študirala medicino – sprejela je delo na pošti, najprej v domači Kranjski gori. Poročila se je na Jesenicah, od leta 1934 pa živela v Ljubljani, kjer je kot vdova skrbela za svoja dva sina. Friderik je bil u-

bit med zadnjo vojno in pokojna mama je prav vse življenje nosila v srcu bolečino ob zvestem spominu. Zda sta se spet srečala . . .

Ob krsti smo zmolili rožni venec na nedeljo 8. jan. zvečer, naslednji dan po pogrebni maši pa smo drago pokojnico spremili v njen zadnji domek na zemlji, ki si ga je že prej pripravila na keilorskem pokopališču.

V Austin bolnišnici v Heidelbergu sem zadnje tedne redno obiskoval JOŽEFA LENARČIČA, kateremu pa zdravniki niso mogli več pomagati, da bi se vrnil k svoji družini v Glen Waverley. Dne 10. januarja je iz-dihnil, lepo pripravljen z zakramenti Cerkve in vdan v božjo voljo. Pokojnik je bil rojen 4. januarja 1937 v Doliču, krščen pa v Gradu, Prekmurje. V juniju 1958 je iz Avstrije emigriral v Avstralijo. Leta 1964 se je poročil v Kew, ko je prišla za njim iz domovine nje-gova življenjska družica Terezija Bunderla, doma v Matjaševcih. Trije otroci (Jožef, Frank in Štefan) bo-do pogrešali svojega dragega očeta, ki jih je prerano zapustil. – Rožni venec ob krsti smo zmolili v naši cerkvi na predvečer pogreba, ki je bil po maši zaduš-nici v petek 13. januarja na pokopališče Springvale.

O naši (že drugi) avstralski dobrotnici verskega sre-dišča, pokojni EILEEN CODY, bom poročal prihod-njič. V tej številki mi je zmanjkalo prostora.

Vsem dragim rajnim naj Bog podeli večni pokoj, žalujočim sorodnikom tukaj in v rodni domovini pa izrekamo iskreno sožalje!

+ Na tej strani mi je zaradi pokojnih tudi zmanjkalo prostora za OGLAS O SOBOTNEM ŠOLSKEM PO-UKU SLOVENŠČINE. Našli ga boste na strani 29 pod rubriko Križem avstralske Slovenije. Starši, so-delujte pri tem važnem šolskem programu, ki nam ga nudijo avstralske šolske oblasti. Od vas zavisi, koliko naše mladine se bo vpisalo zdaj ob pričetku novega šolskega leta k pouku slovenščine. Ko bo zmanjkalo učencev, bo pouk zaključen. Storimo vse, da to še ne bo kmalu! Saj je vendar med nami toliko otrok po srednjih šolah – zakaj bi ne vzeli za svoj redni jezikovni predmet materni jezik? Do gotove mere ga morda že obvladajo – šola jim ga bo izpopolnila.

Melbournskim Slovencem nudi cvetje vseh vrst in za vse prilike, pa tudi praktične in lepe daro-ve v marmorju ali umetnem kamnu za okras doma

ANNE GWEN BOUTIQUE

545 Sydney Rd., Brunswick, Vic. 3056

(Corner Hope Street)

Tel.: 387 5131 – Po urah: 470 4046

in 470 4095

Vprašajte za ime: GIOVANNA VERGA

Melbournskim Slovencem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

VIZZINI MEMORIALS

Verga Bros. Pty. Ltd.

9 TRAVALLA AVE., THOMASTOWN, VIC.

Telefon: 359 5509,

doma: 470 4046 in 470 4095.

Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru.

Garancija za vsako delo!

IZ DRUŽINE (Ljubljana, 13. novembra 1983) objavljamo odlomek iz pisma, ki ga je ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar poslal predsedniku Komisije za odnose z verskimi skupnostmi v Ljubljani, Dušanu Šinigoju: "Že dlje časa sem dobival iz Nemčije tako od Slovencev kot od Nemcev vprašanja in pritožbe glede neke ankete, ki je bila razdeljena otrokom slovenskih staršev po šolah, ki jih vodijo naši učitelji po Nemčiji. V tej anketi, kakor Vam je gotovo znano, so bila nekatera vprašanja, ki se nanašajo na versko opredeljenost otrok in njihovih staršev. Za anketo so zvedele tudi nemške šolske in druge oblasti in so proti temu ostro reagirale.

Ponovno in ponovno smo še dobivali iz Nemčije, pa tudi od drugod pritožbe prizadetih, da jih ob obisku domovine organi notranje uprave ob razgovorih, na katere jih kličejo, vprašujejo tudi, če obiskujejo slovensko mašo. Pozitivno vemo, da so mnogi zaradi tega prenehali hoditi k slovenski maši iz strahu, 'da ne bi doma tega zvedeli' in bi morda zaradi tega ob vrnitvi imeli težave...

Tudi s svoje strani prosim, da bi se takšne stvari, ki so tako kočljive in lahko škodijo tudi ugledu naše države v tujini, res več ne ponavljale. Naj bi imeli naši ljudje v tujini zares vtis, da jih zaradi njihovega verskega prepričanja in udejstvovanja iz domovine nihče ne nadzoruje ali morda celo plaši...

Zelo v rokavicah povedano, pa vendar povedano vse, četudi izboljšanja ravno ni pričakovati. Morda malo večje previdnosti – za "vtis", da naše ljudi izven meja domovine zaradi vere "nihče ne nadzoruje", kar pa ne spremeni dejstva, nevrednega svobodnega človeka.

BRALI SMO v domačem časopisju, da je železniška uprava iz Ljubljane poslala zvezni carinski upravi protestno pismo. Šlo je zaradi "prevnetega iskanja" raznega tihotapskega blaga po vagonih, ko se vlak ustavi na mejnem prehodu z Avstrijo ali Italijo. Cariniki namreč postopajo pri pregledovanju vagonov zelo brezobzirno in z iskanjem skritih predmetov čestokrat hudo poškodujejo potniške vagoni. Poškodovani vagon potem ne more čez mejo, morajo ga izklopiti ter zamenjati z drugim. Škoda pa je še večja ob dejstvu, da je vagon izven prometa povprečno petnajst dni, predno je popravljen in spet uporaben. Še večja postane škoda, če so se cariniki v svoji preveliki gorečnosti spozabili nad vagonom, ki je last tuje države. Tako pravi poročilo, da so lani samo za poškodbe na obmejnem prehodu v Sežani morali Italijanom plačati nad pet milijonov lir odškodnine za 25 od carinikov poškodovanih vagonov.

SLOVENSKI OKTET se je v decembru predstavil na dvanajstih koncertnih nastopih v Španiji in na Portugalskem. To sta dve redki državi, v katerih naš najboljši oktet doslej še ni nastopal.

S TOPLO termalno vodo, ki priteče iz nove vrtine in ima 63 stopinj Celzija, so v oktobru pričeli ogrevati ves zdraviliški kompleks Moravskih toplic. Kompleks ni majhen, saj obsega dvajset hišic za goste, restavracijo, pokriti bazen in prostore za fizioterapijo. Načrtujejo, da bo termalna voda s spomladjo ogrevala tudi novozgrajeni hotel Termal in veliko novo restavracijo.

PO PODATKIH uradne statistike so cene v Sloveniji v teku enega leta poskočile povprečno za 50 %. Najbolj pa se je od oktobra 1982 do oktobra 1983 podražilo kmetско orodje (za 116 %), precej tudi tekoča goriva (za 76 %), meso za 64 %, najmanj pa kulturne storitve (le za 17,2 %).

O ŠTAJERSKEM LETALIŠČU, na katerega je Maribor tako ponosen, smo že poročali. Pa zadnje poročilo o njem spet pravi, da še vedno leze v večje in večje izgube. Ob zadnjem proračunu je imelo okoli deset milijonov izgub, kar je, za pet odstotkov več

SLOVENIAN FUNERAL SERVICE

Funerals of Distinction Pty. Ltd.
A.F.D.A.

724 5408

17 Railway Parade, Fairfield, 2165

72 3093

Sydneyskim Slovincem v času žalovanja 24 ur dnevno na uslugo: v velikem Sydneyu, na deželi, v Canberri A.C.T., kakor tudi pri meddržavnih ali prekomorskih prevozih pokojnih.

kot leto poprej ob istem obdobju. Potniški promet se je zmanjšal za tretjino pri domačih potnikih, dočim je odstotek tujih potnikov ostal isti. Več sreče pa imajo "štajerska krila" z blagovnim prometom, ki se je povečal za 12 odstotkov — vendar še ne dovolj, da bi jih izvelkel iz luknje . . .

PRI VINU pa imajo zato Štajerci več sreče: Vinag, ki je najpomembnejše štajersko vinotrško podjetje, se je začel uveljavljati celo na daljnem Japonskem. Že lani je podjetje prodalo Japoncem 600.000 litrov svojih različnih vin, v decembru pa je z Japonci sklenilo pogodbo o izvozu še dveh milijonov litrov. Japonske mu okusu je menda najbolj pogodu traminec, renski rizling in pa burgundec.

OB DVAJSETLETNICI obstoja je tržaška Zveza cerkvenih pevskih zborov 27. novembra priredila v Kulturnem domu koncert, ob katerem se je na odru zvrstilo kar 14 zborov. Dokazali so, da so cerkveni zbori po Tržaškem še vedno v polnem življenju in razmahu. Ob jubileju je Zveza izdala tudi posebno spominsko brošuro z naslovom: "Slovensko cerkveno petje na Tržaškem". V besedi in slikah je v njej zvesto podano delo zborov v vseh župnijah mesta in okolice od leta 1889 dalje. Prikazana je tudi bogata publicistična dejavnost Zveze, saj je izdala v teku let 47 novih nabožnih napevov in 25 svetnih ljudskih. Vse je priredil skladatelj Ubald Vrabec. Brošuro zaključuje tudi opis sodelovanja Zveze pri številnih orgelskih koncertih.

Dokler bo narod pel, bo tudi živel! pravi ljudska modrost. Naj se uresniči tudi pri naših preizkušanih zamejskih rojaki, ki jih tudi avstralski del Slovenije v svetu čestita k jubileju in lepim uspehom.

BOLJ ZASKRBLJUJOČE je drugo poročilo iz Trsta: na 1. decembra so dijaki italijanskih srednjih šol imeli po mestu protislovenske demonstracije, ki jih je organizirala fašistična mladinska organizacija "Fronte della Gioventù". Do kakih posebnih izgedov in razbijanja tokrat ni prišlo, slej ko prej pa ne bo ostalo samo pri vpitju. V glavnem so bile demonstracije naperjene proti dvojezičnosti, kar so pokazali tudi napisi. Med njimi smo brali: "Nočemo se učiti še drugega jezika!" — "Manjšine imajo že preveč privilegijev!" — "Trst mora ostati italijanski!" Menia, tajnik mladinske organizacije, je v govoru med drugim napovedal, da bo neofašistična stranka MSI (Movimento Sociale Italiano) v kratkem začela zbirati podpise proti dvojezičnosti.

V Trstu zares zlepa ne bo mirnega sožitja. Vse se že malo poleže, pa spet pride do hujskanja političnih ozadij, dočim imajo tržaški Slovenci kaj malo zaslombe matične domovine.

**Priporočam se Slovincem
vzhodnega dela velikega Melbournea
za vsakovrstna avtokleparska dela,
avtobarvanje in podobno.**

Popravljamo zasebno in za vse večje zavarovalnice.

A. V. MOTOR BODY REPAIRS
1/117 LEWIS RD., WANTIRNA SOUTH, 3152,
VIC. — Telefon delavice 221 5536

TOWING SERVICE 24 ur dnevno
na telefonu 221 5757
ali pa doma — 232-4314

Rojak VOJKO VOUK

IME LJUBLJANA se dviga na lestvici, ki nakazuje onesnaženost zraka vlemest in mest. Letos 9. januarja je onesnaženost ljubljanskega zraka presegla kritično mejo, pa tudi vremenska napoved Ljubljančanom ni dala nikakega upanja; da bi se zrak v 24 urah razčistil. Izvršni svet skupščine mesta je bil prisiljen pozvati občane, predvsem starejše, otroke in bolnike, naj omejijo gibanje na prostem na najmanjšo mero. Tudi naj v lastnem interesu ne zračijo stanovanj, saj bi odpiranje oken preneslo slab zrak tudi v hiše.

Tako daleč smo torej že z našo "belo" Ljubljano. Menda je bela samo še, ko zapade nov sneg — tudi sneg postane hitro ves črn od saj ter dokazuje, kaj vse je v ljubljanskem zraku . . .

V POČASTITEV 65-letnice Narodne galerije so 22. novembra v Ljubljani odprli razstavo del tujih mojstrov. Izmed 185 del zbirke Narodne galerije so jih izbrali 105. O pomembnosti razstave kot vezi in prepletanju sosednjih kultur je ob tej priliki časnikašem spregovoril prof. Federico Zeri iz Rima, ki je tudi avtor študije v katalogu razstave.

V KRANJSKI GORI so v začetku decembra uspešno zaključili obnovo dvesto let stare Liznjekove hiše, ki je edinstven primer gornjesavske kmečke arhitekture. Vsekakor bo popestrila turistično zanimivost kraja. Poleg takoimenovane črne kuhinje, kamre z rozetami na stropu in "hiše", kot so imenovali dnevno sobo, je posebno zanimiva tudi streha: hiša je pokrita s škodlami na starinski način. K hiši so začeli zbirati tudi staro kmečko orodje.

MITJA RIBIČIČ, eden vodilnih doma, je imel intervju z dunajskim listom "Die Presse". Seveda so ga novinarji vprašali tudi o veri. Priznal je, da je vera "kreativni dejavnik", pa dostavil tudi pogoj: "dokler je ne zlorablja v politične namene." Toda kdaj se neha kreativnost in začne zloraba? Ribičič ob tem ni povedal, da o meji odloča — partija.

KAKO SI VELIK, O BOG!

V SVETEM PISMU stare zaveze najdemo čudovito zbirko stopetdesetih pesmi različnih znanih in neznanih izraelskih pesnikov. Razlagalci svetega pisma imenujejo zbirko teološki kompendij (= povzetek) svetega pisma, saj je v psalmih strnjeno povedana vsa teologija stare zaveze.

Poezija zajema iz vrtinca življenja, zato je več kot zgolj njegova opisovalka – je tudi u s m e r j e v a l k a . In če nima te moči – kakor jo pogosto današnja

GOSPOD, naš Bog, kako čudovito je

Celo nedolžnim in neukim otrokom

Ko gledam nebo, mesec in zvezde, ki

Ustvaril si ga skoraj kakor angela, s si

Dal si mu oblast nad svojimi deli; vse
ovce, govedo

Gospod, naš Bog, kako si velik, kako

modernistična poezija nima (pesnik Janez Menart jo imenuje "straniščna poezija") – pomeni, da zajema iz močvirij, zato je lahko za hrano le komarjem.

Poezija je izraz petja, proza pa je izraz navadnega vsakdanjega govora. Že sveti Avgustin je tole povedal: "Cantare amantis est." – poje, kdor ljubi. Zato je pesem tako pri srcu mladostni dobi človeka in mladostni dobi naroda. Narodoslovje in primerjalno veroslovje ugotavljata, da živi na začetku prav vsakega slovstva – verska pesem. Verska pesem je izraz mladostnega narodnega idealizma, izraz pomladi v življenju naroda, zato pa tudi izraz ljubezni do Boga v življenju naroda. Šele pozneje, ko je duh naroda prešel v razvojne faze zorenja in starevanja, stopi v ospredje prozaično raziskovanje in učena sestavnost.

Ta opažanja so koristna za razumevanje in ocenjevanje psalmov. V psalmih kar žubori mladostna vera, upanje in ljubezen izraelskega naroda do Jahveja, do Gospoda Boga. Psalmi so izliv srca, ki moli. Ni slučajno, da so Hebrejci imenovali Knjigo psalmov – KNJIGA HVALNIC. Hvalnica je najbolj svojska molitev in hvalnica skoraj ne more biti drugo kot pesem. Tako torej vidimo, da nam poezija

Božja beseda

...je ime po vsej zemlji,
visoko nad nebo sega tvoje veličastvo.
...al, da te slavijo,
in s tem osramotil svoje sovražnike.
...jih ustvaril, mislim:
kaj je človek, da se ga spominjaš?
...in častjo si ga ovenčal.
...mu podvrgel:
divje živali, ptice pod nebom in ribe v morju.
...dovito je tvoje ime po vsej zemlji!

PSALM 8

kliče v zavest dragocene vrednote življenja: *m l a - d o s t , l j u b e z e n , m o l i t e v*. Zato je čisto razumljivo, da zavzema poezija tako odlično mesto v svetem pismu in psalmi tako važno mesto v molitvenem življenju Cerkve skozi vsa stoletja prav do danes. Duhovnik v svoji vsakodnevni molitvi – brevirju – zmoli dnevno vsaj trinajst psalmov.

Ko se verni Izraelec dviga v svojem razmišljanju do poslednjih vzrokov sveta in življenja, se ne rodi v njem filozofija, kakor na primer v Grku: iz njega privre molitev in prerokba, ali hvaležnost in občudovanje.

Tako je tudi z osmim psalmom. Vernik je prepričan, da ni naloga človeka, da v svojem razumu ugotavlja zadnje razloge in vzroke vesoljstva, ampak da išče in odkriva v božjem razumu to in toliko, kakor in kolikor mu Bog v svoji dobroti in milosti sam sebe odkriva. Zato Izraelec Boga moli, Grk pa o njem filozofira. Izraelec prepeva pesmi zato, ker hoče moliti. Njegova pesem je molitev, je češčenje Boga. Starogrška pesem in poezija po njenem vzoru pa je v svojem bistvu češčenje in opevanje človeka, njegove ljubezni in sovraštva, njegovih strasti . . . , ali pa kvečjemu filozofiranje o Bogu, zelo redko pa molitev in češčenje Boga.

Znani italijanski biblicist S. Garofalo je zapisal: "Psalterij je krščanskemu človeku predragocena knjiga. Iz nje je umirajoči Jezus vzel svoje poslednje be-

sede, ki si jih naj nihče ne drzne pozabiti." Kristjan bi moral res večkrat vzeti v roke celotno sveto pismo, ne le novo zavezo. Ako je branje svetega pisma osredotočeno samo na evangelije in se opušča stara zaveza, nastaja nevarnost, da se krščanska zavest v mnogih ozirih deformira namesto formira, to je: skazi namesto oblikuje. Razlogov za to je več:

1. Stara zaveza ima živi čut za Boga. Vse, kar smo in kar imamo, je dar božjih rok.

2. Stara zaveza se zelo zanima za zgodovino. Kaže nam, da Bog budno gleda na narode in na njihovo ravnanje. Stara zaveza ne skriva ostrega čuta za čas in nam odkriva, da koraka ves človeški rod skozi zgodovino snidenju z Bogom naproti. Vodi nas k spoznanju, da se Jezus ne ukvarja samo z zveličanjem duš, ampak da tudi na tem svetu ni ničesar, kar bi se moglo odtegniti njegovi previdnosti; tudi politika je podvržena njegovi sodbi in milosti.

3. Stara zaveza nas prepriča, da Bog terja obrambo "malega" človeka, gospodarsko slabotnega in socialno nezaščitenega. Mojzesova postava in nastopi izraelskih prerokov, ki jih je Bog obujal, dokazujejo, da se Bog zavzema za stiskanega človeka in ne dovoljuje, da bi bil človek zgolj blago.

Vse te dragocene prvine starozaveznega božjega razodetja in še mnogo drugih so na najlepši, pesniško-umetniški način strnjene in prikazane v Knjigi psalmov.

Ta članek pišem za MISLI v družbi počitniško razigranih otrok in mladincev nekje ob Pacifiku. Vse žubori v radosti življenja: v otrocih in mladih iz neusahljive moči mladosti; morje valovi po božanju vetra; sončni žarki puščajo na moji koži rjave sledove nenehnih poljubov; zvečer nas obiskujejo neznane zvezde Južnega neba, da nam namežikujejo jutrišnji dan. Lepo je, zato pogosto rečemo:

"Gospod, naš Bog, kako si velik! . . ."

Druga nedelja v letošnjem januarju. Okrog trideset nas sedi za mizo na verandi Kalčeve hiše v Capocabani. Zbrali smo se k službi božji. Pojemo božične pesmi. Na koncu maše Sveto noč. Vsi črički, vsa škržat se je združila z nami in brez not spremenjla našo pesem. Čudovita živa pesem božjega stvarstva – lepša od vseh elektronskih orgel! Namesto pridige nam je Mirjam prebrala psalm 8. Zdaj, ob koncu maše, ga razumemo. Ne – doživljamo ga:

"Gospod, naš Bog, kako čudovito je tvoje ime po vsej zemlji! . . ."

Nekaj dni zatem sem v mestu srečal človeka, ki mi je pripovedoval: "Gledam blago po izložbah in primerjam te visoke cene z mojo plačo . . ." – toda, to ni več psalm 8!

P. CIRIL

*Fr. Valerian Jenko, O. F. M.,
Fr. Ciril Božič, O. F. M.,
St. Raphael's Slovene Mission,
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
(P. O. Box 280, Merrylands, N. S. W., 2160)
Telefon: (02) 637 7147*

*Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael's Convent,
311 Merrylands Rd., Merrylands, N. S. W., 2160
Telefon: (02) 682 5478*

BOŽIČNO POLNOČNICO smo imeli pri nas v dvorani, ker je prostornejša od cerkve. Potekala je v najlepšem redu. Zunaj skoro ni bilo nikogar. Morda zato, ker je bilo v dvorani pripravljenih dovolj stolov za vse, ali pa tistih letos ni bilo blizu, ki stojijo zunaj, četudi je znotraj dovolj prostora. Prepeval je mladinski zbor "Zarja". Lepo je videti in slišati zajetno skupino fantov in deklet, ki so nam s svojimi svežimi glasovi pripravili lepo božično razpoloženje. Starihov Henry je poskrbel za dobro ozvočenje. Na zadnji steni odra je velika slika predstavljala jaslice — delo Tanje in Vilme Topolovec.

Letos je bila tudi prvič polnočnica za rojake v Wollongongu — saj imamo lastno cerkev v Fig Tree. Opravi jo je p. Ciril. Pravi, da je bila udeležba velika, lepo petje tamkajšnje pevske skupine pa je pripomoglo do prisrčnega božičnega razpoloženja.

BOG PLAČAJ dobrotnikom, ki so za praznike darovali v razne namene našega verskega središča, saj je dolgov še za vrsto let. Darovi še vedno prihajajo po pošti od oddaljenih rojakov. Vseh dobrotnikov se redno spominjamo pri molitvah in svetih mašah. — Zdaj ob začetku novega leta bi rad omenil, da smo hvaležni vsem številnim rojakom, ki zvesto sodelujejo pri našem bogoslužju s petjem, ministriranjem, branjem beril in napovedovanjem prošenj, s pobiranjem darov, s čiščenjem cerkve . . . Naj omenim tudi tiste, ki darujejo cvetje za oltar, nas pa zalagajo z zelenjavo, jedili in marsičem uporabnim v središču. Hvaležni smo tudi vsem, ki nam ob priliki naših prireditev pomagajo ob pripravah, v kuhini ter pri pijači, in pri pospravljanju ter čiščenju.

SLUŽBE BOŽJE pri Sv. Rafaelu so običajne. Posebej naj spomnim na prvi petek in prvo soboto (3. in 4. februarja), ko imamo po maši pobožnost v čast Srcu Jezusovemu, oz. Srcu Marijinemu.

PEPELNICA je letos v sredo 7. marca. Z večerno mašo ob sedmih bomo začeli sveti postni čas, ki ima v tem svetem letu odrešenja važen pomen za nas vse. Naša skupnost bo imela v postu SVETOLETNI MISIJON. Že zdaj vse prosimo, da si rezervirate četrto marčno nedeljo in naslednji konec tedna za svojo duhovno obnovo. Na 3. postno nedeljo (25. marca in praznik Gospodovega oznanjenja) bomo imeli postno romanje v Campbelltown, kjer bo ob treh popoldan pobožnost križevega pota in sveta maša. Dnevi misijona pa bodo četrtek, petek, sobota in nedelja — od 29. marca do 1. aprila. Misijon bo vodil p. Bernard Goličnik iz Melbourne, istočasno pa bo naš p. Ciril vodil misijon za melbournske rojake. Adelaida bo imela misijon ob priliki blagoslovitve podobe svete Družine — delo sydneyjskega rojaka — umetnika Stanislava Rapotca. Molimo za uspeh našega in ostalih misijonov, ki naj bi bil v tem, da bi odrešenje sprejeli tudi tisti člani naše skupnosti, ki ne hodijo k sveti maši in ne prejemajo zakramentov. V ta namen bomo ob koncu nedeljskih maš molili svetoletno molitev sv. očeta, ob sredah zvečer pa bomo za isti namen pol ure molili pred izpostavljenim Najsvetejšim.

WOLLONGONG ima slovensko službo božjo 12. in 26. februarja, v marcu pa 11. in 18. marca (torej ne 25. marca, ker je to nedeljo sydneyjsko postno romanje, na katerega so seveda vabljeni tudi rojaki iz Wollongonga.) Slovenska maša v Wollongongu je v naši cerkvi v Fig Tree, vselej ob petih popoldan.

CANBERRA in slovensko mašo v nedeljo 19. februarja — tokrat izjemoma ob šesti uri zvečer. Maša naslednjega meseca bo 18. marca ob 11:30, nato pa spet na cvetno nedeljo (15. aprila) ob isti uri. Pred mašo je vedno prilika za sveto spoved.

BRISBANE pride na vrsto za slovensko mašo v nedeljo 11. marca ob 11:30 (prva postna nedelja). Naslednja služba božja bo na velikonočno nedeljo, 22. aprila, ob šesti uri zvečer. — Na isto nedeljo v marcu kot Brisbane ima slovensko mašo tudi SURFERS PARADISE — 11. marca ob sedmih zvečer. V aprilu pa bo tam maša na velikonočni ponedeljek (23. aprila) ob desetih dopoldan. Pred mašami spovedovanje.

WAGGA-WAGGA ima slovensko službo božjo v nedeljo 18. marca ob šestih zvečer. Pred mašo prilika za velikonočno spoved.

NEWCASTLE bo na vrsti za slovensko mašo na belo nedeljo — 29. aprila. Ob šestih zvečer na običajnem

kraju. Pred mašo spovedovanje, po maši pa naša redna čajanka v dvorani.

ZA USPEH MISIJONA naj bi vse nedelje do velike noči prejemali obhajilo. Prosimo Odrešenika, da bi vsi rojaki v tem svetem letu zaživali krščansko življenje ob redni dnevni molitvi, nedeljski maši, pogosti spovedi in pogostem obhajilu ter ob dejavni ljubezni in spravi po naših družinah in skupnostih.

NAŠA STOJNICA bo letos v Merrylandsu prvič obratovala v četrtek 9. februarja. Priporočamo se za pecivo in primerne predmete za prodajo. Za pomoč pri prodaji naj se gospodinjje prijavijo Milki Stanič in Tončki Stariha. — Naslednji dan naše stojnice bo zopet 4. aprila.

DISKO za našo mladino prireja mladinski zbor "Zarja" in sicer v petek 10. februarja. Vabi vse naše mlade. Začetek ob sedmih zvečer v naši dvorani, konec ob enajstih. Vsak udeleženec naj prinese s seboj nekaj peciva ali podobno okrepčilo.

PUSTNA PRIREDITEV bo v Merrylandsu na soboto pred pustno nedeljo, 3. marca ob osmih zvečer. Igral bo ansambel "Fantje treh dežel". Vabljeni!

NAŠI POKOJNI, ki jih je žal predolga vrsta:

V ponedeljek 7. novembra je v Goulburnu umrla ROZALIJA BELICH. Rojena je bila 28. junija 1930 v Mali Bukovici (Ilirska Bistrica) kot hčerka Franca Milavca in Marije r. Samsa. Leta 1957 je prišla v Avstralijo, dne 27. dec. 1960 pa se je v Paddingtonu poročila z Jordanom Beličem. Poleg njega zapušča tudi hčerko Silvano (21 let), sina Julijana (19 let) in Adriana (14 let), v Sydneyu pa tudi sestro Danico Slavez in Anico Šajn, a doma še tri sestre in dva brata. Pogrebna maša je bila v cerkvi sv. Petra in Pavla v Goulburnu v četrtek 10. novembra. Poleg domačega župnika sta somaševala tudi italijanski kaplan ter naš pater Ciril, ki je imel slovenski nagovor in molitve. Pokopana je bila na katoliškem pokopališču v Goulburnu.

V nedeljo 6. novembra je v Lake Eucumbene umrla PAVLA STOCK. Rojena je bila 17. aprila 1924 na Otočah, blizu brezjanske božje poti na Gorenjskem, kot hčerka Jakoba Mežnar in Pavline r. Marchel. Pavla je kot mlado dekle s starši pogosto obiskovala svetišče Marije Pomagaj. Leta 1946 se je v kraju Podgrad (Rotenstein) na avstrijskem Koroškem poročila s Silvestrom Stock. V Avstralijo je prišla družina leta 1949. Iz Bonegille so so odselili v Narelan, nato so živeli v Ingleburnu in Liverpoolu, zadnjih deset let pa v Morebanku. Pokojnica je že nekaj let bolehal na srcu, pa je kljub temu opravljala gospodinjska dela ter skrbela

za družino. Ko ponoči zaradi bolezni večkrat ni mogla spati, je molila rožni venec — molitev je zdaj ponešla s seboj v večnost. Poleg moža Silvestra zapušča hčerko Silvijo por. Baitch z družino treh otrok in sina Emila, v domovini pa dva brata in eno sestro. — Pogrebna maša je bila na soboto 12. novembra v slovenski cerkvi sv. Rafaela, pokopana pa je bila na slovenskem delu pokopališča Rookwood.

Dne 9. novembra je na svoje domu v Tempe umrla IVANA ROSIČ. Doma je iz vasi Smrje pri Ilirski Bistrici, kjer je bila rojena 18. septembra 1923 v družini Alojzija Kovačič in Ivanke r. Stavanja. Dne 2. februarja 1958 se je v Erskineville poročila z Alojzom Rosičem, po rodu iz Breginja. Pogrebne molitve so bile opravljene 14. novembra, pokopana pa je bila na ličnem delu pokopališča Rookwood. Mašo zadušnico smo imeli pri Sv. Rafaelu v torek 22. novembra. Poleg moža zapušča pokojnica tudi brata Janeza, ki živi v Melbourne, doma pa še tri sestre.

Dne 17. novembra je v Orange, NSW, umrla JAROSLAVA MARKSL r. Prohaskova dne 7. maja 1901 v Pragi na Češkem. V Slovenijo je prišla kot sedemnajstletno dekle. Živela in delala je pri svojem stricu, pozneje pa se je spoznala s Henrikom Marksom in se z njim poročila pri Sv. Juriju ob Pesnici. V zakonu sta živela nad 59 let. V Avstralijo sta prišla k sinu Karlu, ki je živel v Warilli z ženo in dvema sinovoma, pa žal že dve leti kasneje (1978) umrl. Snaha Alenka se je z družino in moževima staršema preselila v Orange in lepo skrbela zanju. Poleg moža Henrika in sinove družine zapušča pokojnica v domovini še sina Avgusta (Maribor) in hčerko Marico (Kungota), v Kanadi pa hčerko Marico por. Gervac.

Dne 22. novembra je v Calvary Hospitalu umrl LADISLAV MARIN, rojen 11. julija 1936 v vasi Suhadole pri Kamniku. Po poklicu je bil geolog, v Avstraliji okrog 35 let in pred leti zaposlen pri Snowy Mountains projektu, kasneje pa v metalni industriji v Kingsgrove. Zadnji dve leti je bolehal za multiplex sklerozo ter izredno junaško prenašal križ svoje bolezni. Pogosto je prejemal sveto obhajilo in od časa do časa sveto maziljenje. Tako je bil dobro pripravljen za odhod. V Avstraliji zapušča brata Rudija, ki živi z družino v Maroochydore, Qld., v domovini pa sestro Jelko por. Tanner in Pavlo por. Matuš; v Nemčiji ima brata Ludvika in Florjana ter sestro Majdo por. Weiking, v Kanadi pa brata Emila in sestro Frančiško por. Golja. — Pogrebna maša je bila v cerkvi sv. Patrika, Kogarah, na petek 25. novembra, pokopan pa je bil na pokopališču Woronora.

V nedeljo 27. novembra je v Westmead bolnišni-

ci izdihnili **MARIJA PAOLETTI**, rojena Kovačič dne 26. avgusta 1937 v Majšperku pri Poljčanah kot hčerka Franca in Marije r. Frlež. V Avstralijo je prišla v juniju 1957. Poročila se je leta 1961 v Paddingtonu z Jožetom in poleg njega zapušča ob smrti tudi sina Viljema (27 let), hčerko Vilmo (18 let) ter sina Jožefa (14 let). Pogrebno mašo smo imeli v sredo 30. novembra v slovenski cerkvi, sledil je pogreb na slovenski del pokopališča Rookwood. Poleg več bratov in sester v domovini ter očeta, ki živi v Makolah, je med nami v Avstraliji (Wentworthville) sestra Olga por. Binkhorst z družino.

V soboto 3. decembra je v Coniston Nursing Home umrl **JANEZ KLINAR**, rojen 6. junija 1909 v Hrušici pri Jesenicah kot sin Andreja in Terezije r. Puc. V kolikor je znano, je menda ves čas bivanja v Avstraliji (okrog 30 let) živel v Wollongongu. Do upokojitve pred devetimi leti je bil zaposlen pri mestni vodni upravi. Ostal je samec, vendar je živel zelo trezno ter je s svojimi prihranki redno in veliko pomagal potrebnim in zlasti misijonom. Pred leti je celo sam osebno obiskal slovenske misijonarje v Zambiji, katere je redno podpiral. Vsako nedeljo je bil pri sveti maši, največkrat v stolnici v Wollongongu, kjer je tudi pobiral darove pri darovanju. Rad je prihajal tudi k mesečni slovenski maši in vsako veliko noč je prinesel k blagoslovu velikonočna jedila. V zadnjem juliju ga je zadela kap ter je ostal paraliziran po levi strani. Zdag ga je Bog rešil trpljenja in gotovo bogato nagradil za vse dobro, kar je storil v življenju. Pogrebno mašo smo imeli v slovenski cerkvi v Fig Tree na sredo 7. decembra, grob pa je našel na Kembla Grange livadnem pokopališču, Wollongong.

Dne 7. decembra 1983 je v Bellambi (Wollongong) umrla **DRAGICA NOVAK** r. Ilijaš. Rodila se je 31. oktobra 1931 v vasi Račice kot hčerka Antona in Terezije r. Ujčič. V Avstralijo je prišla leta 1955. Poročila se je z Viktorjem Novakom ter bila vsa leta skrbna žena in mati, ki se je velikodušno žrtvovala za svojo družino. Poleg moža zapušča tri otroke (sedemanjstletno Diano, trinajstletno Susie in enajstletno Marijo), starše ter brata Karla. Pogrebno mašo smo imeli v naši cerkvi v Fig Tree (Wollongong) 10. decembra, pokopali pa smo pokojnico na pokopališču v Bulli.

Dne 10. decembra 1983 je v Merrylandsu na svojem stanovanju umrl **JOŽE CESAR**. Doma je bil iz Brezovega brda, občina Materija, poročil pa se je pri Sv. Petru na Krasu — Pivka z Angelo Kristan. Z ženo sta prišla prvič v Avstralijo leta 1976 in se kmalu vrnila domov. Ponovno sta prišla leta 1980, a žal ne za dolgo skupno življenje. Pokojnik je bolehal sicer le nekaj tednov, a zdravnik je ugotovil rakovo obolenje v zadnjem štadiju in ni bilo več pomoči. Jože se

je z zakramenti lepo pripravil za odhod s tega sveta. Zapušča poleg žene tudi sinova Franca in Maria, hčerko Marijo ter vnuke Adrijano, Denisa, Sonjo, Rebeko, Klavdijo in Jožka. Po pogrebni maši (v torek 13. dec.) v naši cerkvi smo pokojnika spremili na slovenski del pokopališča Rookwood. — Pokojnikova družina se vsem iskreno zahvaljuje za izraze sožalja, za udeležbo pri pogrebu, za molitve in cvetje ter številne druge usluge, mešanemu zboru pa za petje pri pogrebni maši. Bog povrni vsem!

Dne 23. decembra 1983 je v Budgewoi umrl **IVAN TOM**, rojen v vasi Podzid (Trojane), a krščen v župniji Šentgotard kot sin Luka in Marjete r. Kropivšek. V Avstralijo je emigriral leta 1949 ter se kmalu poročil v Bathurstu z Margaretto Zweidich. Družina je vrsto let živel v Merrylandsu, le zadnji par let v Budgewoi. Pokojnik je preživel dve leti v ruskem ujetništvu, kjer se mu je zdravje zrahljalo ter je moral pred devetimi leti na srčno operacijo. Toliko si je opomogel, da je opravljal svojo službo v elektrarni, dasi je bil izučen mesar. Poleg žene zapušča sinova Petra Georga in Johna Pavla. Pogrebna maša je bila v sredo 28. decembra v farni cerkvi v Toukley, pokopan pa je bil na livadnem pokopališču v Palmiri.

V Brisbanu, Qld., je 31. decembra 1983 izdihnil **ŠTEFAN FICKO**, rojen 8. decembra 1938 v vasi Krajna (Tišina), v Avstraliji pa okrog 23 let. Zadnjih nekaj let je živel v Brisbanu, prej pa je bil v Melbourneu šofer tovornjaka in buldozerja. V zadnjem juniju je zbolel za tumorjem na možganih in kot posledico popolnoma izgubil znanje angleščine, da mu je ostala le še slovenščina. Ko smo zvedeli zanj, ga je 26. decembra obiskal p. Ciril. Bolnik ni mogel več govoriti, prejel pa je sveto popotnico in sveto maziljenje ter na zadnji dan leta dotrpel. Pogrebno mašo zanj je opravil madžarski duhovnik Father Mikloš ter ga tudi spremil na zadnji poti, na livadno pokopališče Mt. Gravatt. Pokojnik ima še živečo mamo v Krajni, ena sestra živi na Dunaju, brat Pavel pa v Ljubljani. V bolnišnici je zanj požrtvovalno skrbela Yvonne Dunn.

Na novega leta dan, 1. januarja 1984, je v Calvary Hospitalu v Sydneyu končal življenjsko pot **ŠTEFAN MOČILNIK**, rojen 23. decembra 1903 v Ročinju (Kanal ob Soči). Poročil se je leta 1943 v Volčah s Katarino Kenda. V Avstralijo sta prišla s šestletno hčerko Danilo dne 15. septembra 1950 na ladji "Amarapura" ter se iz taborišča Greta odselili v Parks, nato pa v Sydney. Štefan se je zaposlil v Sunbeam tovarni ter ostal na istem mestu prav do svoje upokojitve. Pred šestimi tedni ga je zadela kap in mu paralizirala polovico telesa. Poleg žene in hčerke ter njene družine (mož Geoffrey Paul Strang ter otroci Fiona Catherine, Stewart Paul, Tanya Maree in Alexander James) za-

pušča v domovini brata in dve sestri. Po pogrebni maši v naši cerkvi (četrtak 5. januarja) je bil pokopan na slovenskem delu pokopališča Rookwood.

Pogreb smo imeli tudi iz farne cerkve sv. Benedikta, Smithfield, na pokopališču v Liverpoolu: JANEZ POROK je 7. januarja letos umrl v bolnišnici v Fairfieldu. Doma je bil iz vasi Gornje jezero (Stari trg pri Ložu), kjer je bil rojen 15. junija 1903. V Avstralijo je prišel že v marcu 1928, živel v raznih krajih N. S. W., zadnjih 45 let pa v Fairfieldu. Prva leta po prihodu je naletel v Avstraliji na težke razmere in ni bilo dela. Nekaj časa se je preživljal s tem, da je pridobival evkaliptusovo olje. Dolga leta je vodil v Fairfieldu zelenjadno farmo, ki pa so jo pred nekaj leti razdelili v parcele ter je zdaj že vse pozidano in naseljeno. Poročil se je v St. Peters (Sydney) z Jožefo Urbič, po rodu iz Lipšenja pri Cerknici. Poleg nje zdaj zapušča dve hčerki (Mary je poročena z Borisom Radaljš, Millie pa z Gverinom Trdoslavičem) in štiri vnuke, v domovini pa še eno sestro. Eden bratov mu je umrl v Ameriki.

Vsem našim pokojnim večni mir, njih sorodnikom pa iskreno sožalje!

P. VALERIJAN

SLIKA predstavlja del slikarske razstave, ki jo je pod imenom "Bog je ustvaril svet v barvah" priredilo naše versko središče sv. Rafaela v Sydneyu. Odprta je bila od 27. nov. do 4. dec. 1983 v novi cerkveni dvorani. To je bila prva razstava, ki je zajela slovenske ustvarjalce iz vseh koncev Avstralije. Sodelovalo jih je 40 in predstavili so nam 119 svojih del.

Naj bo sodelujočim na tem mestu izrečena iskrena zahvala, posebej g. B. Lončarju iz Melbourne, ki ima velik delež pri uspehu te naše kulturne prireditve. Razstava je žela obilico zanimanja ter je o njej poročal tudi avstralski tisk. Kot vsaka naša prireditev je bila ob enem tudi pestro srečanje Slovencev med seboj: srečanje z lepoto na platnu, z lepoto v ljudeh in z lepoto

v sebi — kot je napisal ob razstavi poročevalec v ljubljanski "Družini". Pa tudi mnogi Avstralcji so nas po njej še bolje spoznali.

Naj tu dodam oceno likovne razstave iz ust strokovnjaka, našega svetovnoznanege sydneysega rokajaka-umetnika, ki je tudi sodeloval z enim svojih del:

OBISK likovne razstave v slovenskem verskem središču svetega Rafaela v Sydneyu me je resda prijetno presenetil. Tolikšno število slikarjev med razmeroma tako malim številom Slovencev v Avstraliji! In med njimi jih je cela vrsta, ki dosegajo že kar zadovoljive nivoje. Nekaj del pa vsebuje kvalitete in odkriva talente, ki odpirajo pot upanju, da bomo imeli prav v kratkem opravek z resnimi umetniki.

Naj omenim nekaj takšnih del, ki so po kvalitetah izstopala: Mak — Susan Codby; Babica z vnukinjo — Romana Favier - Zorzut; Kangaroo Valley — Werner Filipič; Jezersko — Kamniške Alpe — John D. Kodrič; Cerkev sv. Marka v Prešernovi Vrbi — Peter Kokal; Dekliška glava — Jane Nemec; Pokrajina pri Geelongu in Pokrajina v Viktoriji — Relja Plavšak - Plar; Corpus Christi — Kaja Prpič; Zima v Parizu in Hlev v Sloveniji — Irena Škofic - Birsar; in še posebej delo mlade Tanje Topolovec — Ayers Rock.

Dela najmlajših, ki sodelujejo na razstavi, moram še posebej omeniti. Znano je, da imajo otroci do približno dvanaestega leta starosti zelo prisotno in živo umetniško žilico.

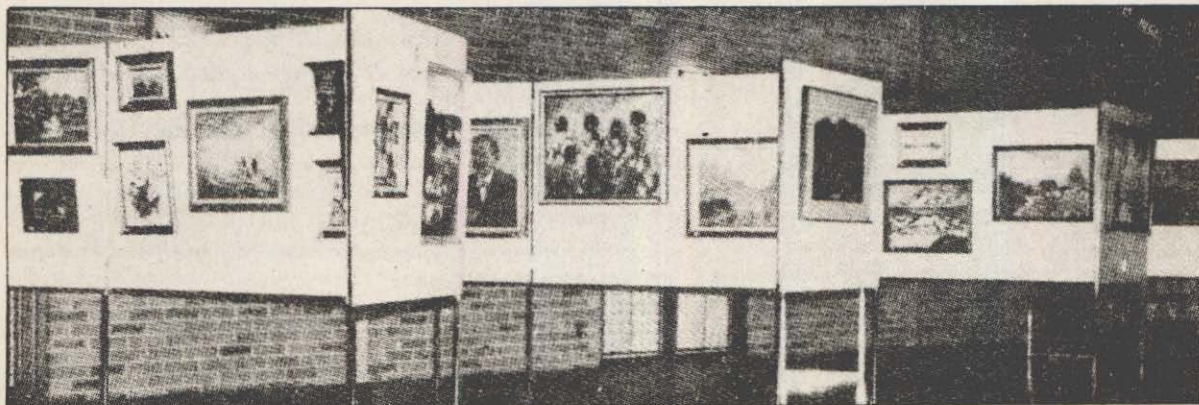
Drugi razstavljalci, ki jih zaradi prostora nisem omenil, pa se bodo morali sprijazniti z dejstvom, da dobra podoba še ni tudi dobra umetnost.

Razstava je bila mojstrsko pripravljena. Lepa in velika dvorana je s svojim prijetnim vzdušjem dodala razstavi svoj čar.

Organizatorjem gre tako velika pohvala.

Patru Cirilu in Božotu Lončarju je treba res čestitati.

STANISLAV RAPOTEC

NAŠE NABIRKE

BERNARDOVEMU
TISKOVNEMU SKLADU
ZA NAŠE "MISLI":

\$300.— Dušan Lajovic; \$88.— Ludvik Klakočar; \$60.— Ciril Škofic; \$50.— Ivan Valenčič, Vizzini Memorials; \$44.— Marjan Lauko, L. & M. Martin, Peter Bižal; \$30.— Milan Beribak; \$29.— Magda Hreščak; \$25.— Miha Ropret, Kristijan Janežič; \$24.— Bernard Brenčič, N. N., Franc Pongračič, Eligij Šerek; \$23.— Fredi Brežnik; \$22.— Robert C. Mejač; \$20.— Ivan Barič, N. N., Milan Prosenik, Roman Uršič; \$19.— Mira Berenyi, J. & J. Kunek, Srečko Brožič; 16.— Toni Sircelj, Alojz Butinar; \$ 15.— Julijana Veber, Anica Pegan; \$14.— Marija Osolnik, Arh. Jože Jež, Anica Smrdel, Barbara Marinčič, Marija Laurenčič, Ivan Vukšinič, N.N., Pavla Čečko, Stanko Pevc, Ivanka Ban, Frances Mulay, Stanko Šubic, Tilka Matjašič, Ivo Leber, Anton Požar, Vinko Marn, Helena Van de Laak, Ivan Mohar, Štefan Kočar, Maks Hartman, Bojana Penko, Franc Danev, Rudi Koloini, Ivan Zlatar, Frančiška Večkar, Matilda Klemen, Antonija Šabec, Fred Drganc; \$13.— Alojz Mavrič; \$12.90 Andrej Udovič; \$10.— Ivanka Student, Tony Lovrec, Janez Škraba, Frank Tratnyek, Franc Brenčič, Jožef Kastelic, Mario Saksida, Michelle Lovrec, Sylvia Goetzl; \$9.— Anton Lakner, Vlado Trampuž, Eva Wajon, Antonija Vučko; \$8.— Dino Rupnik, Maria Preisig, Kuzma Bosnič, Albin Gec, Marta Stoklas, Jože Ambrož, Kristina Vujica, Franc Žele, Pavel Zavrl, Simon Kropič, Marija Iskra, R. & S. Cepuš, Janez Plut, Terezija Jošar, Jože Vičič, Ana Čarman, Marta Veljkovič, Terezija Cresi; \$7.— Andrej Grilj; \$6.— Marija Bavdek, Fanica Lasič, Ivan Zelko, Peter Belec, John De Majnik, Franc Pozvek, Anton Jesenko, Albin Smrdelj, Franc Kodrič, Franc Frigula, Jože Konda, Vinko Tomazin, Marija Bizjak, Julija Mrčun, Herman Muster; \$5.49 Dr. Ludovik Push; \$5.—Marija Debelak, Stanislav Šajn, Friderick Nemec, Lojzka Vučko, Mirko Cizerle, Elizabeta Čar, Dušan Novak, Ludwig Grassmayr, Leopold Muller; \$4.— F. Jelerčič, Antonija Poklar, Ana Paulin, Jože Šoba, Andrej Jernejčič, Maks Korže, Anton Urbas, Mirko Godec, Marija Volčič, Miha Dekleva, Ivan Stante, Jože Lapuh, Ivanka

Florence L. Barclay:

Pesem dveh src

roman

Prevedel Silvester Čuk
Ilustriral Lojze Perko

(Petnajsto poglavje: ZDRAVNIKOVO MNENJE)

Zdravnik je položil svojo roko na njeno ter ji z mirnim glasom, polnim dobrote, rekel: »O, Jane, Jane, to je žensko gledanje, ki je sicer morda najbolj preprosto in najboljše, toda ob Garthovem vzglavju bo treba računati z moškim gledanjem. Zaradi zaupanja, ki ga imate vame, vas ne smem razočarati, zato vam povem kar odkrito: če bi šli zdaj k Garthu in bi mu ponudili svojo ljubezen, dobrino, za katero vas je zaman prosil pred tremi leti, bo prav lahko sklepal, da mu sedaj ponujate svojo ljubezen predvsem iz usmiljenja. Garth pa ni človek, ki bi se zadovoljil z usmiljenjem, ko je enkrat hotel možato osvojiti vaše srce, a ni uspel. Razen tega tudi ne bi dovolil, da bi se kakšna žena, posebej ne ta, ki jo je tako visoko cenil, za vedno povezala z njegovo slepoto, razen če bi bil prepričan, da ta zveza pomeni zanjo najvišjo srečo. Toda kako naj bi se prepričal o tem, ko bo začel razmišljati o dejstvih? Ker ste ga takrat, ko je predstavljal utelešenje vsega, kar si žensko srce lahko želi, odbili, bo zanj več kot jasno, čemu ga hočete imeti zdaj... Če mu boste poskušali pojasniti, kaj vas je privedlo do te odločitve, vam bo odgovoril: 'Niste zaupali v mojo zvestobo, ko sem imel zdrave oči. K meni ste prišli šele sedaj, ko sem po nesreči oslepel in se vam ni treba bati, da bi gledal za drugimi...' Ubogo dekle, priznam, da se bojim, da bo Garth Dalmain le težko razumel, zakaj ste se vrnili k njemu.«

Janin prestrašeni obraz in njena bledica sta zdravnika zadela v srce.

»Vendar morate upoštevati, da me Garth ljubi!« je spravila iz sebe.

»A prav zato, ker vas ljubi, se ne bo sprijaznil s tem, da ga vzamete iz sočutja!«

»Deryck, prosim vas, poiščite kakšno pot! Povejte mi, kaj naj storim?«

V Janinih očeh je bilo brati obup. Zdravnik je dolgo molče razmišljal.

»Samo en izhod vidim,« je spregovoril nato, »Gartha bi bilo na neki način privedi do tega, da se vživi v vaše

duševno stanje tistikrat, ko ste odbili njegovo roko. Treba bi ga bilo pripraviti do tega, da se s kom, denimo z menoj, o tem odkrito pogovori. To bi vas postavilo v ugodnejši položaj, vendar bo težko priti do tega... Ko bi mogli biti ob njem, da vas ne bi videl... no, kaj govorim, sedaj vas, revež, ne more videti, se pravi, ko bi mogli biti ob njem, da bi on ne vedel, da ste to vi. Ko bi na primer mogli prevzeti vlogo njegove bolničarke-tajnice, ki mu jo name-ravam poslati...»

Jane je na svojem stolu kar skočila pokonci, kot bi jo kaj pičilo.

»Lahko, Deryck, lahko! Pustite me, da grem k njemu kot tajnica! Še na misel mu ne bo prišlo, da sem jaz. Že tri leta ni slišal mojega glasu in gotovo misli, da sem v Egiptu. Nihče ne ve, da sem se vrnila. O, Deryck, lahko me priporočite! Imam potrebno izobrazbo, da bi lahko bila bolničarka, takoj jutri lahko odpotujem... Nastopila bom kot 'neka' sestra in opravlja bom tudi najnižja dela, če bo potrebno.«

»Toda, dragi otrok,« je povzel besedo zdravnik, »nemogoče je, da bi nastopili kot kaka neznana sestra, sestra brez imena. Odpotujete lahko pod imenom Rosemary Gray, ki sem jo davi vzel v službo in sem jo že najavil in opisal doktorju MacKenziyu. Načelno ne delam glede tega nobenih zamenjav, tu pa bi bil pripravljen narediti izjemo. Zdaj vam bom izdal malo skrivnost: ko sem odhajal od Dalmaina, me je vprašal po vas. Seveda ne naravnost! Previdno je to vprašanje zastavil med druga vprašanja o bližnjih znancih, od vojvodinje do moje soproge. Ni mu pa uspelo, da mu ob tem vprašanju ne bi udarila kri v obraz. Hotel je vedeti, kje ste. Rekel sem, da ste v Egiptu. 'Kdaj se vrne?' je vprašal. Odgovoril sem, da konec aprila ali v začetku maja. Zanimal se je tudi za vaše zdravje. Dejal sem, da za pisanje niste najbolj pridni, da pa po vaših dopisnicah lahko sodim, da ste zdravi. Dodal sem še, da sem vas v inozemstvo poslal jaz, ker ste vidno propadali. Z roko je naredil nervozno kretnjo, kot da bi me hotel udariti, ker sem uporabil ta izraz. Dejal je: 'Ona — pa propada!' To je dejal kar z nekakšnim prezirom. Potem pa je brž povprašal po moji ženi. Ko je zvedel, da je Flower pri najboljšem zdravju in da mu pošilja izraze svojega iskrenega prijateljstva, me je vprašal, naj pregledam goro pisem, ki so ga čakala, in naj mu povem, katere pisave poznam. Rekel bi, da so mu kar vsi znanci poslali izraze sožalja. Ubožec! Našel sem mu ducat imen, med njimi tudi ime neke osebe kraljevske krvi, katerih pisavo sem prepoznal. Ni maral, da bi mu pisma odprl in jih prebral. 'Je tudi pismo od vojvodinje?' Eno je res bilo in hotel je vedeti, kaj piše. Pismo je bilo tipično za vojvodinjo: polno dobrote in takta. Nekje v sredini je pisala tudi tole: 'Jane bo silno hudo. Obvestila jo bom o vaši nezgodi brž ko mi pošlje naslov. Zdaj nimam pojma, v katerem kotičku našega globusa tiči.' Ko sem prebral vojvodinjin pismo, me je brez slepomišenja

Jerič, Elio Simčič, Marko Pintar, Elvira Čuk, Luka Korče, Ana Šaban, Zdravko Repič, Majda Mužljaj, Ladislava Vouk, Blaž Pribaz, Peter Slana, Jure Moravec, Ana Lešnjak, Anton Mikolič, Milena Birsa, Darko Erzetič, Adolf Kolednik, Ivan Jenko, Branka Iskra, Katarina Hartner, Anton Vidmajer, Marjan Vihtelič, Neva Kastelic, Albin Kurinčič, Martin Pečak, Zvonko Bezjak, Janez Kern, Marija Bertoncely, Anka Brgoč, Slavka Kruh, Jožefa Mikuš, Darko Butinar, Anica Sivec, Alojzija Paravan, Frank Wertovschek, Pavel Tonkli, Jakob Tomšič, Thomas Možina, Zvonko Gornik, AnnaMarija Colja, Julijana Šajn, Jože Juraja, Veronika Robar, Stanko Čebokli, Dominik Petkar, Franc Baša, Joseph Božič, Bela Emberšič, Ivanka Anghel, Anita Žagar, Anton Žitnik, Franc Erpič, Jurij Tomažič, Anton Švigelj, Stanko Gruntar, Marija Katič, Slavko Habjan, Helen Popovič, Ivan Hozjan, Štefanija Markuža, Jožef Vuga, Jože Lipeč, Rudolf Simonetič, Mira Urbanč, Ferdo Godler, Franc Matjašič, Jožef Vogrinčič, Majda Skubla, Julija Razboršek, Ivan Mlakar, Franc Plut, Franc Ižanc, Mario Kranjc, Franc Wagner, Jože Sok, Frances Klun, Karel Zupančič, Anton Skok, Štefanija Andlovac, Marcela Bole, Anton Požar, Ida Migliacci, Jože Cetin, Henrik Šajn, Franc Kavčič, Jožef Šterbenc, Matilda Frankovič, Franc Bresnik, Edvard Persič, Jože Grilj, Ana

Januarska obleka naše rodne grude...

Dranginis, Jana Čeh, Franc Murko, Ivan Fatur, Franc Patafta, Jože Koder, Janez Vidovič, Nikolaj Bric, Jože Oblak, Janez Žnidaršič, Ivan Vidmar, Mara Catana, Jože Podboj; \$3.90 Alojz Kovačič; \$3.— Gottfried Hofmann, Magda Pišotek, Pavel Sedmak, Ivan Damiš, Terezija Kordiš, Karel Pless, Sonja Kovačević, R. Vidmar, Helena Gerič, Ivan Stanič, Ivan Golob, Cilka Žagar, Karel Meže, Marija Nekrep, Leopold Urbančič, Marjan Rome, Rozalija Cencič, Sabina Rutard; \$2,18 Rudolf Kolarič; \$2.— Stanko Mlinar, Alojz Gašperič, Mirko Hartner, Marija Medved, Stanko Vadnjal, Milka Zamit, Štefan Kolenko, Florjan Mavrič, Emil Torbica, Andrej Pichler, Miha Ulcej, Ivan Bole, Franc Mramor, Ana Kakša, Terezija Lenarčič; \$1.— Jože Bole, Amalija Maljevac, Marija Božič, Miro Novak, Franc Žerial, Maria Milič, Olga Dubbert, Maria Telič, M. Kropelj, Veronika Seljak, Ema Zele, Rozi Valentan.

DOBROTNIKOM BOG POVRNI!

Ostali darovi bodo objavljeni prihodnjič!

vprašal, če je kako vaše pismo. Dejal sem mu, da ga ni in da je zelo malo verjetno, da vam je sploh znano, kaj se je zgodilo, da mu pa boste zagotovo pisali, ko boste zvedeli... Upam, draga, da tega ne boste opustili, kajti sestra Rosemary Gray bo imela nalogo prebirati Garthu vsa pisma, ki bodo prišla.»

»Oh, Deryck, ne morem več vzdržati, takoj moram k njemu!«

Telefon na zdravnikovi mizi je ostro zazvonil. Dr. Brand je dvignil slušalko.

»Da, tu doktor Brand... Kdo govori? O, vi ste, upraviteljica... Da... Kako ji je ime? Tako, tako... Davi, zadeva je zelo važna... Nocoj naj pride k meni, da se dogovoriva... Kako? Pomota pri popisu?... Kako? Odpotovanja? Pred osmimi dnevi! Kam pa?... Povejte počasi, črkujte... V Avstralijo!... To je pa res nerazumljivo... Brez skrbi, saj niste nič krivi... Hvala, mislim, da ne bo treba druge, imam že v mislih neko osebo... Zbogom, gospa, in hvala!«

Odložil je slušalko. Obrnil se je k Jane in na njegovih ustnicah je zaigral nasmešek.

»Jane, ne verujem v slučaj, pač pa trdno verujem v Previdnost, ki zapleta in razpleta naše načrte. Lahko boste šli k Garthu!«

(Nadaljevanje sledi)

Slika predstavlja prijazno notranjost CERKVICE VSEH SVETNIKOV, četrtega slovenskega svetišča v Avstraliji, Fig Tree (Wollongong), N. S. W. Tamkajšnji rojaki so svoj božji hram res lepo pripravili za veliki praznik slovesne blagoslovitve, dne 27. novembra 1983. Svetišče je blagoslovil krajevni škof dr. William Murray ter v njem ob somaševanju opravil sveto daritev, na sliki pa pridiga zbranim slovenskim vernikom. Bila je lepa domača slovesnost, ki je wollongongski rojaki ne bodo pozabili. Naj bo tu izrečena iskrena zahvala vsem, ki so kakor koli sodelovali pri popravilu in ureditvi cerkvice, kakor tudi vsem sodelujočim ob pripravah na dan njene slovesne blagoslovitve.

ZA SLOVENSKE ROJAKE v Adelaidi in okolici je bil ta božič posebno doživetje: prvič smo obhajali spomin Gospodovega rojstva v novi cerkvi. Težko je opisati, kakšni občutki so nas prevzemali, vendar je z obrazov odsevalo veselje, združeno s ponosom, da smo pod lastno streho. Samo Bog daj, da bi to našo radost ne skalilo zahrbtno delovanje najetih ljudi. Tudi takih žal ne manjka med nami v Avstraliji. Vendar kot kristjani vemo, da Bog svoje celo preko preizkušenj vodi in varuje — tako tudi našo adelaidsko skupnost, čeravno včasih morda na nerazumljiv način našim močem. Naša pota niso božja pota, naše misli niso božje misli. Človek planira, Bog pa splanira . . .

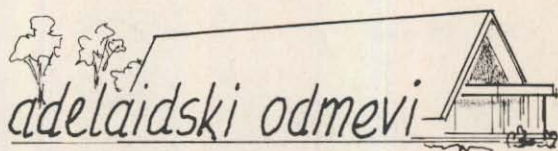
Ko to pišem, je iz Sydneya že prispela slika SVETE DRUŽINE NA BEGU V EGIPT, da bo naša cerkev še lepša in prijetnejša. Je delo našega rojaka, svetovno-znanega in priznanega mojstra Stanislava Rapotca, ki je — če sem prav poučen — svoje avstralsko življenje pričel v Adelaidi. Slika je dar gospe Tatjane (v spomin pokojnemu očetu) in njenega soproga senatorja Miša Lajovica ter bo našemu svetišču zares lepa pridobitev. V imenu adelaidskih Slovencev prisrčna zahvala tako Lajovčevi družini kot umetniku Rapotcu!

Naj tu omenim, da Tone Jesenko dodaja k svojim stvaritvam iz železa (oltar, prižnica, križ in svečniki) še Jezusa, ki se sklanja s križa in objema sv. Frančiška Asiškega. Njegova mojstrovina bo gotova do dne 19. februarja letos, ko bomo imeli slovesni blagoslov tako Rapotčeve čudovite slike kot Jesenkovega Jezusa s sv. Frančiškom.

Na slovesnost blagoslovitve se bomo pripravili s tridnevni ljudskim misijonom na četrtek, petek in soboto zvečer pred nedeljo 19. februarja. Med nami bosta te dni p. Ciril iz Sydneya in p. Bernard iz Melbournea. Razpored boste dobili pravočasno po pošti, vendar vas vse vabim tudi že zdaj preko MISLI. Rezvirajte si te tri večere in seveda nedeljo blagoslovitve, da se boste misijona gotovo udeležili. V tem letu ima še poseben pomen, saj obhajamo sveto leto našega odrešenja. In kot se spomnim, je bil zadnji misijon tu v Južni Avstraliji pred več kot enajstimi leti. Vsi smo potrebni duhovne obnove — zato VSI VABLJENI!

Dne 7. januarja je bil za našo skupnost lep dogodek: prvič je bil v novi cerkvi podeljen zakrament svetega krsta dvojčicam. Krstna voda je oblila Renee in Sarah Kolman. Želimo jima zdravja in rasti pri Bogu in pri ljudeh!

Dne 12. januarja pa je bil v našem verskem središču praznik za naše prvoobhajance. Ob slovesnosti med deseto sveto mašo je prepeval mladinski zbor.

Fr. Janez Tretjak, O. F. M.,
Holy Family Slovene Mission,
51 Young Ave., W. Hindmarsh, S.A., 5007
(P. O. Box 159, Hindmarsh, S.A., 5007)
Telefon: (08) 46 9674

Z novim šolskim letom bomo pričeli verouk za mladino, ki je že prejela zakrament svete birme. Imeli ga bomo ob nedeljah zvečer v dveh skupinah. Starši, prijavite svoje mladince!

Rojake v Berriju bom obiskal za veliko noč. Čas obiska bo objavljen v MISLIH. — Nekateri menijo, da je enkrat mesečno k slovenski maši prepogosto; zdi se jim dovolj dvakrat ali trikrat v letu.

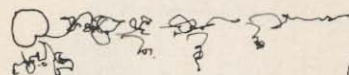
Urniki slovenske radijske oddaje v priredbi verskega središča je nekoliko spremenjen: oddaja bo odslej vsako prvo in tretjo sredo v mesecu.

Marsikdo se je verjetno že naveličal, ker je, odkar smo pričeli z gradnjo cerkve, skoraj vsako soboto kaj dela v verskem središču. A krona naših prizadevanj je zares lepa cerkev, prostorna in zelo uporabljiva mladinska lopa ter lepo urejena misijonska hiša. In vse žrtve so zapisane v knjigi dobrih del, za katere bo enkrat bogato plačilo.

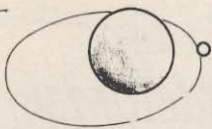
Naj se ob koncu iz srca posebej zahvalim vsem rojakom, ki so kakor koli tako nesebično pomagali pri urejevanju misijonske hiše. Imen ne bi rad našteval, ker jih je preveč: vsem, prav vsem iskren Bog plačaj! Vsi skupaj smo lahko ponosni na adelaidsko slovensko versko središče. Prijazno in domače je ter vsem v dokaz, da ga znamo ceniti. Dokazuje pa tudi našo darežljivost dediščini vere, ki smo jo ponesli s seboj v širni svet.

P. JANEZ

Z vseh vetrov

NA BOŽIČNI DAN se je zopet zbrala na Trgu sv. Petra v Rimu pisana množica ljudi od vsepovsod, da bi prisluhnila papeževim besedam ter prejela njegov božični blagoslov, ki ga je podelil "urbi et orbi" — mestu Rimu in vsemu svetu. Papež v govoru ni mogel mimo omembe, kako velike vsote gredo za oboroževanje, ko medtem milijoni, zlasti nemočni otroci, stradajo in umirajo od lakote. Posebej se je spomnil tudi tistih, ki nimajo doma, ki so odtrgani od svojih družinskih članov, in vseh, ki živijo v krivičnih družbenih razmerah. Prosil je novorojeno Dete, naj svet navda z upanjem, naj podre med ljudmi pregraje sebičnosti in naj v nas vseh utrdi vero,

Papež Janez Pavel II. je zopet voščil praznike v številnih jezikih. Nam Slovencem je izrekel topla voščila v štirih lepo izgovorjenih besedah: "BLAGOSLOVLJEN PRAZNIK GOSPODOVEGA ROJSTVA!"

Papež se je na božično vigilijo popoldne srečal s Poljaki, ki živijo v Rimu, da je z njimi, po poljski tradiciji, lomil "oplatek" — božični kruh. Dopoldne pa je obiskal družino Orlandi, ki še vedno žaluje za ugrabljeno hčerko Emanuelo, saj o njeni usodi še ni nič znanega.

Dne 27. decembra pa je Janez Pavel II. obiskal zapore, da se je v iskrenem prijateljskem srečanju sestal s svojim atentatorjem Alijem Agco. Seči v roke človeku, ki je 13. maja 1981 streljal nanj in ga skoraj smrtno ranil, je vrhunsko dejanje svetoletne sprave in odpuščanja. Zgled je vsem, ki imajo kar koli proti svojemu bližnjemu. Pogovor je trajal okoli pol ure in nihče ne ve, kaj sta govorila. Papež je po obisku novinarjem samo izjavil: "Govoril sem z bratom, ki sem mu odpustil in mu zaupam." Sicer pa je papež že takoj po atentatu v bolnišnici izjavil, da svojemu napadalcu iz

srca odpušča. Zdi se, da je prav ta iskrena dobrohotnost svetega očeta vplivala na Alija Agca, ki kaže odkritosrčno spreobrnjenje.

ANDROPOVE bolezni kar noče biti konec in poglavar Sovjetske zveze se že dolgo ni prikazal v javnosti. Uradno pravijo, da je prehlajen in da se mu zdravje boljša, a ta njegov prehlad traja že kar malo predolgo. Za konec decembra, ko se je sestal vrhovni sovjet, so napovedovali, da se bo prikazal med ostalimi vrhovi. Pa se ni. Tako svet še vedno ugiba, kaj je v resnici njegova bolezen in njegov molk. Tuji opazovalci pa pišejo o vedno bolj rastoči politični moči maršala Ustinova. . .

JUBILEJNI KONCERT je ob pomembni obletnici priredil pevski zbor GALLUS. Nanj so argentinski Slovenci res lahko ponosni. Saj ima zbor 35 let življenja in ustvarjanja pod skrbnim vodstvom pevovodja dr. Julija Savellija. Res je med pevci veliko novih obrazov: ti so zamenjali prvotne, ki so ostareli ali pa odšli v večnost. Tako je število še vedno okrog 45 kot ob zborovem začetku. Naravno je bilo treba veliko žrtve za zborovo ohranitev, saj so vse leta po dvakrat na teden, redko le po enkrat, prihajali k pevski vaji. Največ priznanja gre vsekakor pevovodji, brez katerega bi tega lepega jubileja ne dočakali in brez katerega bi Gallus ne bil zares kakovostni in v argentinski Sloveniji naš reprezentativni pevski zbor. Vemo iz drugih poročil, da tam slovenskih pevskih zborov ne manjka, a Gallus je vsa leta obstoja žel izredna priznanja. Ob tem lepem in za emigrantsko skupnost visokem jubileju mu tudi mi želimo, da bi še dolgo pel in nastopal.

Na jubilejnem koncertu je zboru posebej čestital tudi vodja slovenskega dušnega pastirstva v Argentini, Msgr. Orehar. Posebej se je pevcem zahvalil za sodelovanje pri verskih opravilih, ki ga je bila vsa leta zborovega obstoja v obilni meri deležna tamkajšnja slovenska božja družina.

LECH WALENSA, vodja prepovedane poljske Solidarnosti in za lansko leto Nobelov nagrajenec za mir, je diplomu z zlato medaljo tega najvišjega svetovnega

Se želite naučiti voziti avto?

ŠOFERSKI POUK

Vam z veseljem nudi

"FRANK'S AVTO ŠOLA"

32 THE BOULEVARD, FAIRFIELD WEST,

N.S.W., 2165

Telefon: 72 1583

SLOVENSKO MIZARSTVO

se priporoča melbournskim rojakom
za izdelavo kuhinjskih omar
in drugega pohištva
po zmerni ceni.

Telefon:
459 7275

FRANC ARNUŠ
76 Beverley Road,
ROSANNA, Vic.

priznanja poklonil čenstohovski Mariji. Na drugo obletnico oklicanja vojnega stanja na Poljskem, 13. decembra, je med mašo položil obe visoki priznanji na oltar v kapeli Marijine milostne podobe. Navzoča sta bila poleg njegovega spovednika, ki je maševal, še njegova žena Danuta in najstarejši sin Bogdan. Ta dva sta v Oslu v njegovem imenu sprejela visoko priznanje — Lech sam si ni upal preko meje, ker bi mu morda poljski komunistični režim zabranil vrnitev, da bi se ga s tem rešil.

STROKOVNJAKI demografskega oddelka Združenih narodov ugotavljajo, da se bo število človeštva do leta 2000 povečalo s sedanjih štirih milijard in pol na šest milijard. Največji naravni prirastek (65.9 odstotka) obetajo Afriki, kateri se bo povečalo število prebivalstva s sedanjih 513 milijonov na 851 milijonov. V Latinski Ameriki bo naravni prirastek 44.6 odstotka — število prebivalstva se bo povečalo s 390 na 564 milijonov. Prebivalstvo Azije (30.5 odstotna rast) se bo dvignilo z dveh milijard in 730 milijonov na tri milijarde in 564 milijonov. V Evropi bo prebivalstvo poskočilo (4.5 odstotka prirastka) s 489 na 511 milijonov. Severna Amerika in Sovjetska zveza imata enaki odstotek naravnega prirastka: 16.6. Severna Amerika bo iz današnjih 259 milijonov prebivalstva imela 302, dežele Sovjetske zveze pa iz 272 milijonov danes 309 milijonov v letu 2000. Če seveda ne pride vmes kaj izrednega . . .

Strokovnjaki na polju prehrane ob teh rastočih številkah zatrjujejo, da niti za ves ta prirastek svetovna lakota nikakor ni nujna zadeva, kot se nekateri bojijo. Če bi le človeštvo hotelo pametno izrabiti vse prehranjevalne vire in seči po novih, katerih se nismo še niti dotaknili. Problem je v tem, da svet dobrine egoistično deli ter jih nespametno izrablja. Tudi gredo neizmerno visoke vsote v nevredne namene, dočim gre za raziskavanje novih prehranjevalnih virov v primeri z njimi — skromen drobiž . . .

KOLIKOKRAT se bodo še razbila pogajanja za svetovni mir in pametno postopno razorožitev obeh velisil, Amerike in Sovjetske zveze? Svet upa, da je konferenca o razoroževanju v Stockholmu prvi korak k ponovni vzpostavitvi dialoga med Vzhodom in Zahodom. Razumljivo, da tak dialog ni preprosta zadeva. Doslej je bil vedno na nitki — zaradi bolj in bolj naraščajoče napetosti, različnih družbenih in političnih ureditev, ob večkrat narobe razumljenem narodnem ponosu, ki zelo pogosto že meji na samoljubje in željo po premoči. Skratka: pri dialogu gre za medsebojno zaupanje, ki pa ga ob žalostnih preteklih primerih ni lahko zgraditi.

Današnji svet pozablja, da je komunizem več kot politika: je ideologija, ki hoče svetovno revolucijo in je za svojo zmago pripravljena — če treba — žrtvovati tudi milijone življenj. Za "raj", ki ga Rusija že ima. . .

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

**TUDI TO LETO POLET: 6. JUNIJA 1984
MELBOURNE / LJUBLJANA**

in tudi zelo ekonomska prilika
za obisk lepe Slovenije:

Iz Melbourne: 6/6/84 ob 09.25 AM

Iz Sydneya : 6/6/84 ob 12.40

(Za udeležence iz S.A.: Polet Adelaide/
Melbourne je vključen v ekonomsko
ceno potovanja do Ljubljane in nazaj)

Ne pozabite, da je že od leta
1952 ime GREGORICH dobro
poznano in na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na potovanje!
PRIDEMO TUDI NA DOM!

Prihod v Ljubljano: 7/6/84 ob 04.55 zjutraj

*Obrnite se pravočasno do nas,
da dobite podrobnejša pojasnila!*

ERIC IVAN GREGORICH

DONVALE TRAVEL

**1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 842 5666 (vse ure)**

kotiček naših mladih

Vsem Kotičkarjem, ki ste pobarvali in poslali BOŽIČNO SLIKANICO, najlepša hvala za sodelovanje. Veliko je bilo res lepih, za nagrado pa je bila izbrana IVANKA DEBEVEC, Ryde, N.S.W. Čestitam! Striček.

Dragi Striček! Sestrici Veronika in Barbara te zopet lepo pozdravlja in ti želiva srečno novo leto. V dokaz, da se pridno učiva po slovensko govoriti in pisati, ti pošiljava to, kar sva morali napisati v Slovenski šoli S. D. M. Če hočeš objavi, če nočeš, pa ne bova nič hudi nate.

BOŽIČNI DAN

Pri nas je zelo lepo na božični dan. Cela hiša je pospravljena. Ata naprosimo, da nam zloži božično drevesce. Jaz in moja sestra hitiva obešat stvari. Mama pa vse popravlja za nama.

Božični dan je sveti dan. To pa zato, ker se je rodil Jezusček. Vsi pojemo samo božične pesmi. Po slovensko znamo pa le Sveta noč. Ko zjutraj vstanem, tečem gledat, kaj je pod dreveščkom. Tam je vedno polno daril. Hitro poiščem svojega. Potem gremo k maši. Popoldne pa gremo k teti Ivanki in stricu Zdravkotu. Božični dan je najlepši dan v letu.

Veronika Smrdel, 11 let, Bulleen, Vic.

BOŽIČ PRI NAS

Jaz imam zelo rada božični dan, ker takrat ne gremo v šolo. Moja mama speče potico in ata kupi pršut. Tudi pokropimo celo hišo in vrt z žegnano vodo. Naredimo lep in velik drevešček in tudi jaslice. Na božični dan lahko odprem darilo, katerega sem zelo vesel. Celo noč gorijo lučke na dreveščku, ker je "sveti večer".

Barbara Smrdel, 9 let, Bulleen, Vic.

RODNI KROV

VETER NA POLJU,
RAHEL KOT DIH,
OKENCA BELA,
NAGELJNI V NJIH;

SLAP PLAMENEČI,
RDEČ KAKOR KRI,
IZ RANE ODPRTE
VRE IN KIP.

GNEZDO POD STREHO,
LASTOVKA V NJEM,
TOPLA PEČ V HIŠI
VABI V OBJEM.

IN MED VSEM, MATI,
TVOJ BLAGOSLOV. —
BODI POZDRAVLJEN,
RODNI MOJ KROV!

MIRKO KUNČIČ

DRAGI OTROCI!

Kajne, tudi v novem letniku naj nadaljujemo z GALERIJO MLADIH, ki da svoje priznanje vsaj nekaterim izmed naše mladine, ko že vseh ni mogoče objaviti. Je pa vsaka objava tudi priznanje staršem: brez njih narodne zavesti bi sin ali hčerka še vedela ne za MISLI in tale KOTIČEK.

Danes naj se ustavimo v Geelongu, blizu Melbourne, pri naši zvesti in prijazni JAGROVI družini. Mama in ata sta doma s prelepe Dolenjske, oba fanta pa sta rojena v Geelongu: starejši VINKO leta 1962, RAJKO pa leta 1967. Da bi jokala pri krstu, se ne spominjam, a če sta, sta po slovensko: Pri Jagrovih govorijo slovensko, zato pa tudi oba sinova obvladata materni jezik. Moram priznati, da sem ju ob neki priliki skrivaj poslušal. Govorila sta med sabo — slovensko, kar se med našo mladino kar redko zgodi.

Vinko se vsak dan vozi v Melbourne na posel, Rajko pa je še študent. Oba veseli glasba. Pri vsakomesečni slovenski maši v Bellparku sta kar redno: Rajko celo ministrira, Vinko pa je tudi dolga leta. Skupno sta doslej odbila polnih trinajst let ministriranja, kar je lep dokaz vztrajnosti. Rajko se tudi že več let udeležuje v Melbourne našega Walkathona za bodoči Dom ostarelih in kar redno je med nagrajenci, toliko nabere med sponzorji. Za božič pa navadno oba brata skupno zbereta dar za lačne, kar je tudi lepa naveda. Le naj ohranita darežljivost vse življenje, pa seveda tudi slovenski jezik, ki jima tako dobro teče!

POUK SLOVENŠČINE

Saturday School of Modern Languages

— Education Department of Victoria

vabi študente, da se lahko vpišejo za pouk slovenščine v šolskem letu 1984 v soboto dne 4. februarja 1984 ob 9. uri dopoldne na naslednjih šolah:

Za letnike (Year) 7 – 11:

Altona North High School,

1 McArthur Road, Altona North

Box Hill High School,

Whitehorse Road, Box Hill

Dandenong High School,

Princes Highway, Dandenong

Maribyrnong High School,

River Street, Maidstone

North Geelong High School,

Separation Street, North Geelong

Leto (Year) 12 HSC in 11

in 11 (če je bližje od drugih šol):

University High School,

Story Street, Parkville

Pouk je vsako soboto s pričetkom ob 9. uri dopoldne in sicer:

1 trimesečje — od 4. februarja do 28. aprila

2 trimesečje — od 26. maja do 11. avgusta

3 trimesečje — od 8. septembra do 24. novembra

Pouk odpade, kadar so prazniki in dolgi vikendi.

Informacije dobite na gornjih šolah,

ali pa kličite na telefon 380 5877

WODONGA, VIC. — Morda bo koga zanimalo, da smo imeli 5. novembra poroko in sicer v cerkvi Srca Jezusovega, kjer se zbiramo vsaki drugi mesec k slo-

venski maši. **Lidija Irena Gorjan**, iz tukajšnje slovenske družine **Viktorja Gorjan** in **Marije r. Palčič**, je bila nevesta. V cerkvi je svojo življenjsko družico pričakal **James Alan Billington**, doma iz **Morwella**. — Naše iskrene čestitke! — **Poročevalec**.

CARINA, QLD. — Sem mislil, da se v letu 1983 ne bom več oglasil, pa naj se še s tem pismom. Med ostalimi novicami sem namreč v novembrski številki naših **MISLI** pod rubriko "Z vseh vetrov" zasledil vest, da je poštna uprava **ZDA** končno vendarle prišla do za nas razveseljivega sklepa: izdala bo poštno dopisnico z že natisnjeno znamko s podobo našega velikega rojaka-misijonarja in svetniškega kandidata **Friderika Baraga**, za ameriško zgodovino pa tudi priznanega pionirja ob Velikih jezerih in avtorja prvih in zadnjih knjig v jeziku indijanskega rodu **Očipvejcev**. Dasi ravno moram kot zbiratelj znamk reči, da bi bilo vse večjega pomena, ako bi izšla spominska znamka z misijonarjevo podobo, je vendar tudi ta odločitev ameriške pošte hvalevredno priznanje. Res dopisnice s tiskano znamko niso tako upoštevane kakor so znamke kot take, ki se zanje love filatelisti vsega sveta. Toda led je prebit in kar zadovoljni moramo biti. Bolje nekaj, kakor pa nič!

Morda bo pa le prišel čas, ko bo ameriška poštna uprava ugodila slovenskim prošnjam tudi za izdajo posebne spominske znamke našega rojaka **Koširja**, izumitelja poštne znamke. Pred dobrimi tremi leti sem predlog podprl tudi s svojim pismom odgovorni osebi ameriške poštne uprave. Dobil sem kmalu od-

Dr. J. KOCE, Flat 2, 139 High St., Kew, Vic. 3101 — Tel. 862-3027

(Najstarejši tudi po letih objavljanja oglasov v **Mislih**)

ČE HOČETE POTOVATI,

se z zaupanjem obrnite name. V moji odsotnosti me nadomestuje v uradu gospodična **GABRIJELA**, ki Vam bo šla v vsem na roko. Če pridete na agencijo in me ni tam, vprašajte za **GABRIJELO**, lahko pa ji tudi telefonirate na telefon agencije: 329 - 6833

CONCORDE INTERNATIONAL TRAVEL, 541 King Street, Melbourne, 3003 — Tel. 329 - 6833. — Consultant DR. J. KOCE

Urarsko in zlatarsko podjetje

Alexander

WATCHMAKER and JEWELLER
190 Church Street (vagal Macquarie St.)
Parramatta, N. S. W.
Telefon 633 1384

vam nudi 10% popusta pri vsakem nakupu, 20% pa na
vsa popravila ur in zlatnine ter šest mesecev garancije.
Engraviranje imen brezplačno.

HANDMADE JEWELLERY DESIGNED AND
MADE IN OUR OWN WORKROOM.

Sydneyski rojaki, pridite in se sami prepričajte
o ugodnih pogojih. — Priporočata se

E. & C. ROBNIK

govor, da so z ostalimi tudi moje pismo predložili posebnemu odboru za te zadeve (ime: Citizens' Stamp Advisory Committee). Žal je odbor — vsaj točasno — odklonil izdajo Koširjeve znamke. Toda puško v koruzo ne smemo vreči, saj čas prinese svoje! Za naše velike može, ki jih imamo kot majhen narod kar precej, se moramo potegovati. Če jih sami ne bomo prikazali svetu, kdo drugi jih bo?

Glede pokojne Kristine Marije, preminule soproge že tudi pokojnega Antona Kranjc, o kateri sem pisal v zadnji številki, naj samo dodam, da je pokopana na brisbankem pokopališču Mt. Gravatt ob svojem pokojnem možu. Ko sem poročal o njeni smrti, tega podatka še nisem imel.

Za leto 1984 pa moje najboljše želje uredništvu in upravi naših dragih MISLI — Janez Primožič.

OTTOWAY, S. A. — MISLI M želim srečno novo leto. Decembrsko številko je spet sneg pobelil, vsaj na naslovni strani. Če ga le vidim, pa četudi le na papirju, me strese mraz. Pa verjetno nisem edini, ki mi za sneg ni prav nič in sem samo vesel, da nas v novi domovini ne muči. No, pa to samo mimogrede.

Opazil sem v novembrskih MISLIH, da v Matici mrtvih ni imena ŠPACAPAN. Vem, da je imel mož tukaj dve operaciji, nato pa se je šel zdraviti v domači

F. T. ADMINISTRATIVE SERVICES Pty. Ltd.
182 Norton Street, Leichhardt, N.S.W., 2040

TAX CONSULTANTS — INSURANCE BROKERS

Prevzemamo registracijo in popolno knjigovodstvo vsakovrstnih podjetij in družb ter kontraktorjev, kakor tudi posameznikov. Urejamo davčne obračune ("Income tax return"), rešujemo davčne probleme in nudimo potrebne nasvete.

Posvetujte se z rojakom:

**V. FERFOLJA,
J. M. THAME,
E. WEINBERG**

Predstavljamo različna zavarovalna podjetja —
"Tariff Companies".

Nudimo vam zavarovanja: za življenje, za bolezen, v nezgodah; zavarovanja nepremičnin itd. (Workers' Compensation, Public Risk, Superannuation scheme, Pension Funds.)

Telefon: **SYDNEY 560 4766 in 560 4490**

kraj — doma je tam nekje v Vipavski dolini. Kot sem zvedel mimogrede, je tam tudi umrl in bil pokopan v domačem kraju. Žal pa točnih podatkov nimam, niti rojstnih niti smrtnih. Morda jih ve kdo drug, ali pa jih bo uredništvo znalo izslediti.

Slovenske pozdrave vsem! — **Stanko Šubic.**

HOBART, TAS. — V cerkvi sv. Terezije v Moonah, kjer se Slovenci zbiramo dvakrat na leto k slovenski maši, smo imeli 19. novembra 1983 poroko. Pred oltarjem sta se našla **David Barry Midson** in **Mary (Anna Maria) Mavrič**. Nevesta je, kot že ime pove, iz naše znane slovenske družine pok. Jožefa Mavrič (doma iz Hrušice) in Marije r. Štih. — Mlademu paru naše čestitke! — **Poročevalec.**

WOLLONGONG, N. S. W. — Sem eden tistih, ki rad zagovarja razmere v rodni domovini, četudi sem

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM

TOBIN BROTHERS
funeral directors

NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA

North Melbourne 189 Boundary Road, 329 6144

Malvern 1382 High Street, 509 4720

Noble Park 505 Princes Highway, 546 7860

Frankston 232 Cranbourne Road, 781 2115

Mentone 93 2460

POTUJETE V RIM? — DOBRODOŠLI!

Hotel Bled

II. kat,

Via S. Croce in Gerusalemme, 40
00185 ROMA (ITALY).

Tel.: (06) 772 102 in (06) 757 9941

Sobe s kopalnico, radioaparatom, klimatsko kotelno,
Centralna lega. Prostor za parkiranje. Restavracija.
Slovensko osebje.

moral zaradi krivic še mlad od doma v širni svet. Tolažil sem se vedno, da čas prinaša spremembe. Da bom konkreten: vsako leto pričakujem, da bom prijatelju, s katerim debatirava (se tudi pričakava) o razmerah doma, dal veselo pod nos: "V Sloveniji pa božič ni več delavni dan!" Zopet so prazniki mimo, moje pričakovanje pa je šlo spet po vodi. Še več: prijatelj mi je z očitkom ponudil ljubljansko "Družino", kjer so izražene neizpolnjene želje slovenskih vernikov. Tam je še pisalo, da je šel tudi letošnji božič v Sloveniji mimo brez najmanjše omembe na radiu ali televiziji. Ljubljanski nadškof dr. Šuštar se je moral spet poslužiti tujega radia, na drugi strani meja domovine, ker mu je domači nedostopen . . .

Ob taki novici me je pošteno sram in popade me jeza. Kaj ni za naš narod sramota pred svobodnim svetom, da je verska svoboda v Sloveniji še tako omejena? Ob takih in podobnih dejstvih ni zagovora ali izgovora. Kaj ne bi mogli mi v zdomstvu kaj storiti v tem pogledu? Morda z bojkotom Matice . . . — N. N.

Opali

Ogleduješ po lepem darilu, zlasti morda pred obiskom domovine?

Oglasi se pri nas: imamo bogato izbiro
BRUŠENIH OPALOV in DRAGIH KAMNOV,
izdelujemo pa tudi

ZLATNINO in SREBRNINO
po lastnih načrtih ali Vaših željah.

Ko kupujete opale, drage kamne, zlatnino,
zaročne in poročne prstane . . .

OBIŠČITE NAS!

Pomenili se bomo v slovenskem jeziku!

KOVAC'S GEMS & MINERALS

291-293 WATTLETREE ROAD,
EAST MALVERN (Melbourne), 3146
Telefon: 509 1611

REŠITEV decembrske križanke.

Vodoravno: 1. slovo; 5. kotel; 9. lek; 10. vol; 12. o-
da; 13. as; 14. viseč; 16. os; 17. satelit; 19. taksa;
21. note; 23. ilo; 24. ime; 25. udav; 26. sloka; 28. da-
ritev; 31. ol; 33. lovec; 34. at; 35. Des(mond); 37.
(Šmarje)—Sap; 38. Oto; 39. anali; 40. apnar. — Nav-
pično: 1. slast; 2. les; 3. O.K.; 4. ovita; 5. klel (je);
6. to; 7. Edo; 8. lasje; 11. ose; 14. vasaal (je); 15.
činilec; 17. sklad; 18. Tomov; 20. aid; 22. tek; 25.
usoda; 26. stepa; 27. avtor; 29. rosi; 30. Iva(nka);
32. len; 34. ata; 36. S.A.; 38. on.

Ugankarji naj oprostijo: dve pomoti sta se vrinili.
19 namesto 18 navpično; in pa pri 25. vodoravno:
velika strupena kača namesto velika nestrupena kača.

Rešitev so poslali: Sestre v Slomškovem domu, Za-
lika Svenšek, Majda Skubla, Jože Grilj, Francka Anžin
in Marija Špilar, Vinko Jager, Vera Gruber, Marjan
Jonke, Lidija Čušin, Marija Oražem. — Za nagrado je
bil izžreban Jože Grilj.

Bolnik na zdravnikovo vprašanje, kako je s pijačo:
"O, pijem ga pa kar v meri. Če me kaj skrbi, ali pa če
doživim kaj zelo veselega. Če pridejo gostje, ga seveda
tudi zvrnem kak kozarček, pa prav tako, če se čutim
osamljenega. Sicer se pa alkohola sploh ne dotaknem,
razen seveda, če sem žejen . . ."

SYDNEYSKIM ROJAKOM

nudi

BOLOGNA SMALLGOODS

Telefon
728 1717

7 QUEST AVE.
CARRAMAR, 2163

sveže meso, kvalitetno suho meso,
raznovrstne salame in druge mesne izdelke.

Za razne priložnosti po naročilu
spečemo tudi celega prašička.

Hitra in brezplačna dostava.

Obrnite se na nas!

Priporoča se lastnik podjetja

J. & A. ŠKRABAN

PO "SLOVENSKO"

SE NASMEJMO!

- + Bili bi dobro obveščeni, ko nas ne bi toliko informirali.
- + Vse moderne pravljice se srečno končujejo v prihodnosti.
- + Vrhovi so lahko zelo nizki.
- + Zdi se mi, da bi za svoje prepričanje mnogi žrtvovali moje življenje.
- + Radio Erivan. — Vprašanje: "Ali se tudi partija moti?" — Odgovor: "Načelno ja. Praktično pa nikdar."
- Dodatno vprašanje: "Kje ste pa to izvedeli?" — Odgovor: "Vprašali smo partijo."
- + V političnih vodah je precej več ponikalnic kot rek.
- + Ko se je revolucija nehala, so začeli razlagati njen pomen.
- + V začetku smo govorili, da imamo še vse pred seboj. Pravzaprav se ni nič spremenilo: saj so vsi pred nami.
- + Šibke besede najlaže ojačaš z mikrofonom.
- + Ko se domovini ni mogel vsiliti kot osebnost, se ji je vsilil kot voditelj.
- + Podpiram ZIS. In njegove ukrepe! — Kaj me tako gledate? Mar imam mogoče kakšno drugo možnost?
- + Med vojno so dobro jurišali na položaje, po vojni še bolje.
- + Imamo velik delavski razred. Zdi se mi pa, da tudi nedelavski razred ni tako majhen.

V gledališču. — Žena dregne moža in mu zašepeče: "Glej, tvoj sosed je pa zaspal!" — "In me je bilo treba zato zbuditi?" sikne mož ženi.

E. Z. OFFICE MACHINES

Zastopnik podjetij Olympia in Adler strojev se melbournskim Slovencem priporoča za prodajo novih in starih pisalnih, računskih in podobnih strojev vseh znamk. Izvršujemo vse vrste popravil!

V zalogi imamo slovenske črke ČŽŠ, ki jih Vaš pisalni stroj morda še nima.

EMIL ZAJC

1 Yarra Court, N. DANDENONG, Vic. 3175
Telefon: 795 6937

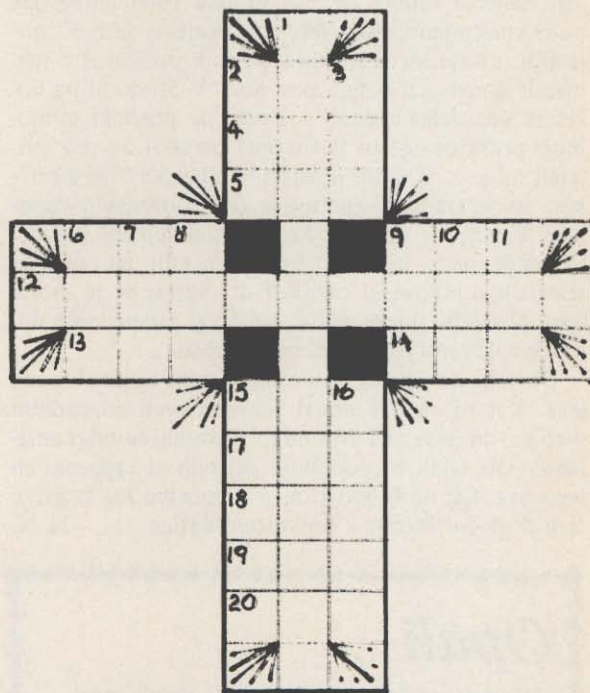
Melbournskim rojakom je na uslugo

ZOBNI TEHNIK — DENTAL TECHNICIAN
LUBI PIRNAT

18 WRIDGWAY AVE., BURWOOD, Vic.
Telefon: 288 4159

Izdelava umetnega zobovja in vsa popravila.
Full denture service and repairs.

Križanka : K R I Ž

Vodoravno: 2. čeden, postaven; 4. moško ime; 5. za oporo uporaben kos lesa; 6. dežela v Prednji Indiji; 9. divja mačka; 12. ob tem imenu se pripogibajo kolena; 13. po cvetu pride; 14. zaudarjanje; 15. del živalskega telesa; 17. neljuba golazen; 18. okrajšana oblika znanega moškega imena med Avstralci; 19. okrajšana oblika ženskega imena (eden množinskih sklo-nov); 20. bolezen železa. — Navpično: 1. naša doba posebnega spomina; 2. starodavno orožje; 3. del raz-deljene celote; 6. med perutnino spada; 7. strupena žuželka; 8. kratica za eno svetopisemskih knjig nove zaveze; 9. ubranost; 10. okrajšano žensko ime; 11. z vodo gotovo ni skupaj; 15. eden težki poklicev; 16. igra na pihalni inštrument.

Rešitev pošljite do 20. februarja na uredništvo!

SVETO PISMO NOVE ZAVEZE v prikupni žepni izdaji. Z opombami in kratko razlago težko razumljivih mest. — Cena 6.— dol.

HOJA ZA KRISTUSOM je knjižica v obliki molitvenika, ki obsega nesmrtnne spise Tomaža Kempčana. — Cena 5.— dol.

HVALIMO GOSPODA je zbirka ljudskih cerkvenih pesmi (z notami) v obliki molitvenika. Dodane so tudi stalne mašne in druge molitve. Cena je 5.— dol. Ista pesmarica v skrajšani obliki stane 2.— dol.

KRISTJAN MOLI je naslov molitvenika, ki je izšel pred dvema letoma v Ljubljani in ima 305 strani. V belih, rdečih in temnomodrih platnicah. Cena je 5.— dol.

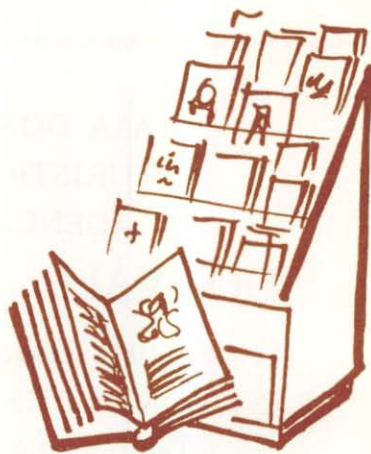
SHEPHERD OF THE WILDERNESS — Angleški življenjepis misijonarja Baraga v žepni izdaji. Spisal Bernard J. Lambert. Cena 2.— dol.

BOJ ZA SLOVENSKO ŠOLSTVO NA PRIMORSKEM — Izdano v Argentini. Iz zapiskov pok. dr. Srečka Baraga in ohranjenih dokumentov je vsebino knjige uredil Alojzij Geržinič. Cena 10.— dol.

DREAM VISIONS — Cankarjeva knjiga "Podobe iz sanj" v odličnem angleškem prevodu Antona Družina in z ilustracijami Lilliane Brulc. Izdano v ZDA (Slovenian Research Center). Cena 11.— dol

MEN WHO BUILT THE SNOWY — O življenju ob graditvi Snowy Mountains projekta napisal v angleščini Ivan Kopal. Cena 6.— dol.

THE GLIMMER OF HOPE (Svit upanja) — Izšla v angleškem jeziku v samozaložbi pisca Jožeta Komidarja, N. S. W. Obsega spomine na Loško dolino v času revolucije in osebna razmišljanja o komunizmu. Ce-

SLOVENIAN HERITAGE — (Vol. I) — Zbral in uredil dr. E. Gobetz, izdal pa Slovenian Research Center of America. V angleščini pisana knjiga o slovenskih dosežih v svetu, 642 strani večjega formata, trdo vezana. Vredno branje zlasti mlademu rodu med nami. Cena 18.— dol.

Naj omenim, da poštšina v ceni NI vključena!

SLOVENSKO-AVSTRALSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

pozdravlja vse rojake
in bralce MISLI
s pristrčnim vabilom:

**KADAR SE MUDITE
V CANBERRI,
OBIŠČITE NAS!**

Vsem rojakom in njih prijateljem sporočamo: naš DOM, poznan pod imenom TRIGLAV, na Irwing Street, PHILLIP (CANBERRA), A. C. T., je odprt gostom vsak dan (vključno sobote, nedelje in praznike, razen velikega petka in večera božične vigilije) od 11.30 a.m. do 11.45 p.m.

Naš bar je odprt od 11.30 dopoldan dnevno ter nudi tudi številne slovenske pijače. Kuhinja servira okusno domače pripravljeno hrano vsak dan od šestih do devetih zvečer, ob nedeljah pa tudi od polдне do druge ure.

KADAR SE MUDITE V CANBERRI: DOBRODOŠLI V SLOVENSKEM DOMU!

Pri nas Vam bo tudi vselej kdo na razpolago za razne informacije o Canberri in okolici.

Naša telefonska številka: (062) 82 1083.

VAŠA DOMAČA
TURISTIČNA
AGENCIJA
DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Victoria 3109

Telefon: 842 5666

(vse ure)

*Vabimo Vas, da obiščete našo pisarno, ki ima lastni prostor za parkiranje
Pokličite nas in ako Vam je ugodnejše, PRIDEMO TUDI NA VAŠ DOM.*

Z nasveti pri načrtovanju in pri urejevanju Vašega potovanja po Avstraliji ali preko morja
(pri nabavi potnih listov, viz, raznih drugih dokumentov, finančnega posojila,
zavarovanja, fotografij za potne liste . . .)

VAM JE NA USLUGO

ERIC IVAN GREGORICH

DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road, EAST DONCASTER, Victoria 3109

Telefon: 842 5666 (vse ure!)

Ime GREGORICH je med viktorijskimi rojaki že od leta 1952 dobro poznano
in na uslugo vsem, ki se odpravljajo na potovanje.

PARI, KI NAČRTUJETE POROČNO POTOVANJE, STOPITE V ZVEZO Z NAMI!
UREJAMO TUDI POTOVANJA PO AVSTRALIJI, V NOVO ZELANDIJO,
BALI, SINGAPUR, HONGKONG,
ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIŠKE, KANADO
TER SEVEDA KAMOR KOLI V EVROPO IN NA VSE STRANI SVETA.

Ne pozabite ime **ERIC IVAN GREGORICH!**

Priporočamo se in Vas ne bomo razočarali!